БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 4 (1912) | 1956 оной январиин 5, четверг | Сан 20 мүнгэн

Улан-Баторһаа Цзинин хүрэтэр ошоһон түмэр замай барилгын дүүрэһэн тухай СССР, МНР, КНР гурбанай хоорондо түмэр замаар сэхэ ябалгын нээгдэһэн тухай Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай, Монголой Арадай Республикын, Хитадай Арадай Республикын правительствонуудай

ХАМТЫН КОММЮНИКЕ

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай, Монголой Арадай Республикын, Хитадай Арадай Республикын правительствонуудай хоорондо эдэ оронуудай экономическа ба культурна холбоое саашадань үргэдхэхэ тушаа хэлсээн 1952 оной сентябрьда болоһон байгаа. Энэ зорилгоор дурсагдаһан правительствонууд Советскэ Союз, Монголой Арадай Республика, Хитадай Арадай Республика гурбанай хоорондо түмэр замаар сэхэ ябалгые эмхидхэхэ тухай Хэлсээе 1952 оной сентябриин 15-да баталһан байгаа. Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай, Монголой Арадай Республикын правительствонууд абаһан уялтынгаа ёһоор, Улан-Баторһаа Дзамын-Удээр дамжуулан Монголой Арадай Республикын хилэ хүрэтэр түмэр зам бариһан, тиихэдэ Хитадай Арадай Республика абаһан уялгынгаа ёһоор, Цзининһээ Эрляняар дамжуулан Хитадай Арадай Республикын хилэ хүрэтэр түмэр зам бариһан байна.

1955 оной сентябрьда — октябрьда Улан-Баторта болоһон Советскэ Союзай, Монголой Арадай Республикын, Хитадай Арадай Республикын түмэр замуудай түлөөлэгшэдэй конференци СССР, МНР, КНР гурбанай хоорондо түмэр замаар сэхэ ябалгые нээлгэтэй холбоотой асуудалнуудые зүбшэн хэлсэһэн байгаа.

Улан-Батор Пекин хоёрой хоорондо түмэр замаар сэхэ ябалгые нээлгэдэ зорюулагдаһан баяр ёһолол 1955 оной декабриин 31-дэ Улан-Баторта болоһон, хоёр түмэр замые ниилүүлгэдэ зорюулагдаһан баяр ёһолол хитад-монголой хилэ дээрэ 1956 оной январиин 3-да болоһон байна.

Советскэ Союз, Монголой Арадай Республика, Хитадай Арадай Республика гурбанай хоорондо түмэр замаар сэхэ ябалга 1956 оной январиин 1-һээ эхилээ.

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. БУЛГАНИНДА

Цзинин Улан-Батор хоёрой хоорондохи түмэр замай барилгын дүүрэжэ, КНР, МНР, СССР гурбанай хоорондо түмэр замаар ябалгын эхилхын урдахана Хитадай Арадай Республикын правительствын, арадай үмэнэһөө Танииие, Танаар дамжуулан Советскэ правительствые, советскэ арадые халуунаар амаршалаад, энэ замые барилгада үнэн сэхэ туһаламжа үзүүлһэнэйнь түлөө Советскэ Союзай правительствода, арадта үнэн сэдьхэлһээ баясхалан хүргэнэб.

СССР, МНР, КНР гурбые холбоһон энэ замай барилгые дүүргэжэ, манай гурбан ороной хоорондо түмэр замаар сэхэ ябалга хадаа манай гурбан ороной хоорондохи экономическа ба культурна холбоое үргэдхэхэ, мүн манай ороной хилэ шадарай районуудай политическэ, экономическа ба культурна хүгжэлтэдэ ехээр туһалха байна. Тиимэһээ энэ зам хадаа социализм байгуулжа байгаа хитад арадта онсо ехэ удхашанартай.

Һалбаран мандажа байгаа, зол жаргалта коммунистическэ общество байгуулгадаа бүри ехэ амжалта туйлахыень агууехэ советскэ арадта хүсэнэб.

СССР-эй, МНР-эй, КНР-эй арадуудай хоорондын ахадүүгэй хэтэ мүнхын хани барисаан, харилсан ажаллалга мандаха болтогой!

Хитадай Арадай Республикын гүрэнэй Соведэй премьер ЧЖОУ ЭНЬ-ЛАЙ.

1955 оной декабриин 31.
Пекин.

Экономическа эрдэмээ дээшэлүүлхэдэнь коммунистнуудта туһалха

Партиин Центральна Комитедэй январска болон июльскэ Пленумүүд промышленность, хүдөө ажахыгаа саашадань хүгжөөхэ талаар советскэ арадай үмэнэ тон ехэ, харюусалгатай зорилгонуудые табиһан байна. Коммунистическэ байгуулалтын эдэ ехэ зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлхын тулада партийна, советскэ, ажахын хүдэлмэрилэгшэд болбол марксистско-ленинскэ теорие шудалан ойлгохо, арадай ажахын һалбари бүхэнэй экономикые гүнзэгыгөөр мэдэдэг болохо, тиигээд өөрынгөө бодото ажал хэрэгтэ объективнэ экономическа хуули ёһонуудые зүбөөр хэрэглэжэ һураха зэргэтэй. Имагтал хүтэлбэрилхы кадрнууд бэшэ, мүн жиирэй коммунистнуудшье экономическа эрдэмээ дээшэлүүлжэ байха зэргэтэй. Юундэб гэхэдэ, үйлэдбэриин экономикые мэдэнгүйгөөр коммунист болбол ажал хэрэг дээрээ түрүү үүргэеэ бэелүүлхэнь бэрхэтэй болодог бшуу. Коммунист бүхэн обществын хүгжэлтын экономическа хуули ёһонуудые мэдэхэ, партиин экономическа политикые һайнаар ойлгохо ёһотой гэжэ агууехэ Ленин һургаһан байна.

Экономическа эрдэмэй ямар шухала байһанииие партийна, советскэ, ажахын хүдэлмэрилэгшэд жэл ерэхэ бүри эли тодоор мэдэрдэг боложо байна. Эгээл тиимэһээ нёдондо жэлһээ эхилжэ манай республика дотор экономическа эрдэмые коммунистнууд, ажахын хүтэлбэрилэгшэд олоороо *шудалжа захалһан байна.*

Партиин Кударын болон Байкало-Кударын айкомууд коммунистнуудай экономическа һуралсалые эмхидхэлгэдэ ба хүтэлбэрилгэдэ анхаралаа ехээр табидаг болоо. Кударын аймагай томо томо колхозуудта, МТС-үүдтэ, партиин айкомой библиотекын дэргэдэ экономическа семинарнууд болон кружогууд эмхидхэгдээд, эмхитэй һайнаар хүдэлмэрилжэ байна. Маленковой, Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозуудай, Ехэ-Кударын МТС-эй партийна эхин организацинуудай дэргэдэ эмхидхэгдэһэн экономическа кружогуудта коммунистнууд хүдөө ажахын тодорхой экономикын асуудалнуудые һонирхон шудална. Партиин уряалаар эльгээгдээд, Маленковой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшээр мүнөө хүдэлжэ байһан Александр Степанович Перевалов занятинуудаа һонирхолтойгоор үнгэргэнэ. Тэрэнэй хүтэлбэрилдэг хүдөө ажахын тодорхой экономикые шудалха кружогто фермэнүүдые даагшанар, бригадирнууд, хамта дээрээ 22 коммунистнууд болон партийнабэшэ коммунистнууд һуралсана. Экономическа теорие колхознигуудай шиидхэжэ байһан ажахын гол зорилгонуудтай нягта холбоотойгоор ябуулхын, колхозно үйлэдбэрилэ механизаци ехээр хэрэглэһэнэй бодото аша туһые харуулхын тулада пропагандист нүхэр Перевалов кружогто һурагшадаа хорёод километртэ байдаг Куйбышевай нэрэмжэтэ колхоздо абаашажа, малай типовой байрануудые, дүүжэн харгы, тэжээлэй кухни тэдэндэ харуулһан, һү ехээр һаахын түлөө үнеэдые эдеэлүүлдэг, харууһалдаг гуримтайнь тэдэниис танилсуулһан байна. Тус колхозой фермэ хаража ерэһэнэйнгээ һүүлээр колхозой коммунистнууд колхоз доторойнгоо бүхы хүсые элсүүлжэ, һаари хүйтэнэй унахаһаа түрүүн шулуугаар типовой механизированнэ байрые барижа дүүргээд, үнеэдээ оруулһан байна. Колхозойнгоо ниитын ажахые зүбөөр хүтэлбэрилхэдэнь экономическа һуралсалынь коммунистнуудта ехээр туһална.

Энэ жэлдэ колхозуудай хүтэлбэрилхы кадрнуудай экономическа һуралсалые Байкало-Кударын айком мүн лэ зүбөөр эмхидхэһэн байна.

Гэхэтэй хамта Зэдын, Закаменай Заиграйн, Бичурын болон бусад зарим аймагуудта колхозууд болон совхозуудай, МТС-үүдэй, аймагай предприятинуудай хүтэлбэрилхы кадрнуудай экономическа эрдэмые дээшэлүүлгэдэ ёһотой анхарал табигданагүй. Эдэ аймагуудта эмхидхэгдэһэн нэгэ хэды экономическа семинарнуудта, кружогуудта үсөөхэн коммунистнууд һуралсана. Идеологическа хүдэлмэриин гол дутагдалнууд юун болоноб гэхэдэ, идеологическа хүдэлмэри бүхы дээрээ, нэн түрүүн партийна пропаганда, коммунистическэ байгуулалтын зорилгонуудтай нягта холбоогүйгөөр ябуулагдана. Энэ дутагдал дары усадхагдаха зэргэтэй.

Марксистско-ленинскэ экономическа теорие бээе даагаад шудалагшадта туһаламжа болгон лекцинүүд үсөөн уншагдана. Партийна эхин организацинууд, партийна библиотекэнүүд тэдэндэ хэрэгтэй бүхы туһаламжа үзүүлнэгүй. Политическэ болон научна эрдэм дэлгэрүүлхэ Бүхэсоюзна обществын Бурят-Монголой отделени политэкономиин болон научно-техническэ асуудалнуудаар лекцинүүдые уншалга олоор эмхидхэнэгүй.

Зорилго юуб гэхэдэ, коммунистнуудай партийна һуралсалда гараһан алдуунуудые усадхахын тулада боломоор газартань колхозуудай, совхозуудай, МТС-үүдэй хүтэлбэрилхы кадрнуудай экономическа һуралсалые эмхидхэхэ хэрэгтэй. Тиихэдээ хүдөө ажахын экономикын тодорхой асуудалнуудаар семинарнуудай занятинуудые түрүү колхозуудта, фермэ, отарануудта үнгэргэбэл, аша туһатай байна гэжэ практика харуулна. Политическэ экономиин асуудалнуудаар лекцинүүдые уншалгада эрдэмтэдые, бэлэдхэл һайнтай багшанарые, партийна болон советскэ, ажахын хүтэлбэрилэгшэдые үргэнөөр хэрэглэхэ шухала.

Коммунистнууд лекци шагнахадаа, кружок болон семинарнуудта һуралсахадаа, ажахын һалбари бүхэндэ ажалай бүтээсэ яажа дээшэлүүлхэ, ороохо таряа, һү, мяха, нооһо яажа ехээр абадаг болохо, ажахын һалбари бүхэнэй ашаг олзо ехээр оруулха ямар арга боломжонууд, резервнүүд бии гээшэб, тэдэниие яажа ашаглахаб гэһэн асуудалнуудта харюу абаха зэргэтэй. Тиигэжэ экономическа һуралсал хадаа ажахын зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхэдэнь, манай хүтэлбэрилхы кадрнуудта үдэр бүриин туһаламжа хүргэхэ зэргэтэй.

ТЕЛЕГРАММА

Дээдэ Тушаалта Господин Исмаил АЛЬ-АЗХАРИДА, Суданай Премьер-Министртэ

ХАРТУМ

Суданай бээе даанхай байдалтай болоһонтой дашарамдуулан Советскэ Правительствын үнэн сэдьхэлэй амаршалгые хүлеэн абахыетнай, Дээдэ тушаалта Танииие гуйнаб.

Арадуудай өөһэдыгөө тодорхойлолгын агууехэ ёһо гуримые баримталан, Суданай национальна үнэн зүйтэй эрмэлзэлгые хүндэлэн, Суданиие дулдыданги бэшэ, бээе даанхай гүрэн гэжэ мэдэрһэн тухайгаа Советскэ Правительство баярта ёһоор мэдүүлээд, Судантай дипломатическа, консульско болон худалдаа наймаанай харилсаа байгуулхаар, дипломатическа түлөөлэгшэдые эльгээлсэхээр бэлэн байһанаа мэдүүлнэ.

Суданай бээе даанхай байдалтай болоһон ябадал, мүн СССР Судан хоёрой хоорондо дипломатическа харилсаа байгуулга хадаа уласхоорондын харилсан ажаллалгые үргэдхэлгэдэ, арадуудай хоорондын бүгэдэниитын эб найрамдалые, хани барисаае бэхижүүлгэдэ туһалха байна гэжэ Советскэ Правительство этигэнэ.

Суданай гүрэнэй бээе даанхай байдалые бэхижүүлхэ, тэрээнэй национальна экономико болон культурые хүгжөөхэ хэрэгтэ али бүхы амжалта туйлахыень Советскэ Союзай арадууд судан арадта хүсэнэ.

Н. БУЛГАНИН,
СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ.

Москва, Кремль.
1956 оной январиин 3.

ГДР-эй президент Вильгельм Пигэй 80 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулһан баярай суглаан Берлиндэ болобо

БЕРЛИН, январиин 3. (ТАСС). ГДР-эй президент Вильгельм Пигэй 80 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулһан баярай суглаае Германиин Социалистическэ нэгэдэмэл партиин Центральна Комитет, Германска Демократическа Республикын правительство, демократическа Германиин Национальна фронтын Национальна совет мүнөөдэр, Берлиндэ үнгэргэбэ.

Баярай суглаанай болоһон Гүрэнэй Немецкэ оперын зал ГДР-эй гүрэнэй тугуудаар ба хүдэлмэришэн ангиин улаан тугуудаар шэмэгдэнхэй. ГДР-эй президент Вильгельм Пигэй дүрсэтэй ехэ зураг ханада үлгөөтэй байна.

ГДР-эй Арадай палатын Президиумэй түрүүлэгшэ И. Дикман, ГДР-эй премьер-министр О. Гротеволь, премьер-министрын нэгэдэхи орлогшо ба Германиин Социалистическэ нэгэдэмэл партиин ЦК-тэй нэгэдэхи секретарь В. Ульбрихт, ГДР-эй премьер-министрын орлогшонор В. Штоф, Г. Рау, Л. Больц, О. Нушке, Г. Лох, П. Шольц, Ф. Эльснер, Ф. Зельбман, Б. Лейшнер, Германиин Социалистическэ нэгэдэмэл партиин ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүд Г. Матерн, К. Ширдеван, Ф. Эберт, СЕПГ-эй ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүдтэ кандидадууд, СЕПГ-эй ЦК-гэй секретарьнууд, министрнүүд, ГДР-эй Арадай палатын Президиумэй гэшүүд, Демократическа Германиин Национальна фронтын Национальна Соведэй түрүүлэгшэ Э. Корренс, демократическа партинуудай ба ГДР-эй ниитын организацинуудай түлөөлэгшэдэй тус суглаанай президиумдэ һууходань сугларагшад нэрьемэ альга ташалгаар угтаба.

Суглаанай зал соо Арадай палатын ба ГДР-эй газар нютагуудай палатын депутадууд, правительствын гэшүүд, мүн ажаүйлэдбэриин түрүүшүүл, ГДР-эй культурна болон научна эмхи зургаануудай түлөөлэгшэд байлсаба.

Советскэ делегацие толгойлогшо СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошиловай болон делегациин гэшүүд П. Н. Поспеловэй, О. В. Куусиненэй, Е. Д. Стасовагай, Г. М. Пушкинай зал соо ороходо тэндэ сугларагшад нэрьемэ альга ташалгаар угтаба. Мүн Хитадай Арадай Республикын делегаци—КНР-эй Түрүүлэгшын орлогшо Чжу Дэ түрүүтэй, Польско Арадай Республикын делегаци—Гүрэнэй соведэй түрүүлэгшэ, Польско хүдэлмэришэнэй нэгэдэмэл партиин ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүн А. Завадский түрүүтэй, Чехословацка делегаци Чехословакиин Коммунистическэ партиин ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүн ба Словакиин Коммунистическэ партиин ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь К. Вацилек түрүүтэй, Венгерскэ Арадай Республикын делегаци—Венгерскэ ажалшадай партиин Политбюрогой ба Секретариадай гэшүүн И. Ковач түрүүтэй, Румынска Арадай Республикын делегаци—Национальна Агуухэ суглаанай түрүүлэгшэ ба Румынска хүдэлмэришэнэй партиин ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүн К. Пырвулеску түрүүтэй, Болгарска Арадай Республикын делегаци—Арадай суглаанай Президиумэй түрүүлэгшэ ба Болгарска коммунистическэ партиин ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүн Г. Дамянов түрүүтэй, Корейскэ Арадай Демократическа Республикын делегаци—арадай Дээдэ суглаанай Президиумэй түрүүлэгшэ ба Ажалай партиин ЦК-гэй Политическэ соведэй гэшүүн Ким Ду Бон түрүүтэй, Вьетнамай Демократическа Республикын делегаци—Национальна суглаанай Президиумэй түрүүлэгшэ Тон Дык Тханг түрүүтэй, Монгол Арадай Республикын делегаци—арадай Агуухэ хуралай Президиумэй түрүүлэгшэ Самбу түрүүтэй, Албаниин Арадай Республикын делегаци—Арадай суглаанай Президиумэй түрүүлэгшэ Х. Леши түрүүтэй, Франциин коммунистическэ партиин делегаци—тус партиин ЦК-гэй гэшүүн Марсель Кашен түрүүтэй, Великобританиин коммунистическэ партиин делегаци—тэрэнэй генеральна секретарь Г. Поллит түрүүтэй, Испаниин коммунистическэ партиин делегаци—тэрэнэй генеральна секретарь Долорес Ибаррури түрүүтэй, Австриин коммунистическэ партиин делегаци—партиин түрүүлэгшэ И. Копленик түрүүтэй, Швециин Коммунистическэ партиин түрүүлэгшэ Х. Хагберг болон Италиин, Бельгиин, Голландиин, Швейцариин, Исландиин, Люксембургын коммунистическэ партинуудай делегациин гэшүүдэй ороходо баярай суглаанда хабаадагшад мүн лэ нэрьемэ альга ташалгаар угтаһан байна.

Германида байгаа советскэ сэрэгүүдэй главнокомандалагша, Советскэ Союзай Маршал А. А. Гречко болон мүн дипломатическа корпусой гэшүүд баярай суглаан дээрэ байлсаба.

Германска Демократическа Республикын президент Вильгельм Пик гэгшын президентскэ һууридаа һууходань баярай суглаанда хабаадагшад нэрьемэ ба үни удаан альга ташалгаар угтаба.

Демократическа Германиин Национальна фронтын, Национальна соведэй түрүүлэгшэ Э. Корренс амаршалгын үгэ хэлэжэ баярай суглаае нээбэ. ГДР-эй президент Вильгельм Пигэй түрэһөөр 80 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулһан энэ баярай суглаанда ерэһэн хариин гүрэнэй делегацинуудые ба мүн Германска Демократическа Республикын хүтэлбэрилхы ажал-ябуулагшадые Э. Корренсын халуунаар амаршалхадань нэрьемэ альга ташалган болоно.

Һүүлээрнь Э. Корренс Германиин Социалистическэ нэгэдэмэл партиин ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь В. Ульбрихтдэ үгэ үгэбэ.

В. Ульбрихтын хэлэһэн үгэ

ГДР-эй президент Вильгельм Пигэй 80 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан Германиин Социалистическэ нэгэдэмэл партиин Центральна Комитедэй, ГДР-эй хүдэлмэришэн ангиин ба бүхы патриотическа хүсэнүүдэй үмэнэһөө Вальтер Ульбрихт Президентдэ халуун баясхалангые хүргөөд, үни удаан саг соо амгалан мэндэ ажаһуухыень хүсэбэ.

ГДР-эй президент Вильгельм Пик хадаа Германиин түүхэдэ үнэхөөрөө бодото демократическа гүрэн болон мандаһан хүдэлмэришэн-таряашанай түрүүшын гүрэнэй президент гээшэ гэжэ үгэ хэлэгшэ тэмдэглэбэ. Вильгельм Пик бүгэдэ арадта хүндэтэй болонхой, хүдэлмэришэн ангиин хэрэгэй түлөө тэрэнэй ажал-ябуулга хадаа манай арадта ба илангаяа залуушуулда гайхамшагта жэшээ боложо үгэнэ. Вильгельм Пигэй эсэшэ сусашагүй ажал-ябуулгые тэмдэглэхэ зуураа, В. Ульбрихт өөрынгөө үгэ соо немецкэ арадай аша туһада, мүн эб найрамдалые хамгаалхын түлөө германска милитаризмда, фашизмда болон дайнда эсэргүү тэмсэлдэ тэрэнэй тон ехэ габьяатай байһыень тэмдэглэбэ. Германиин түүхэдэ түрүүшынхеэ бии болоһон хүдэлмэришэн таряашанай гүрэниие байгуулха хэрэгтэ В. Пик угаа ехэ үүргые дүүргэнэ. Германска Демократическа Республика хадаа амгалан тайбан ажахынгаа алишье һалбаринуудые хүгжөөхэ ба мүн уласхоорондынгоо хани харилсаае бэхижүүлхэ талаар бага бэшэ амжалта туйлаа гэжэ үгэ хэлэгшэ тэмдэглэбэ.

Германиин Коммунистическэ партиин үндэһэ һуури табилгада, энэ партиин социал-демократическа партитай нэгэдэжэ, Социалистическэ Нэгэдэмэл Парти болохо хэрэгтэ ГДР-эй президент Вильгельм Пик угаа ехэ үүргэ дүүргэһэн байна. Германиин Коммунистическэ партиин Социал-Демократическа партитай нэгэдэжэ, Социалистическэ Нэгэдэмэл Партиин бии бололго хадаа немецкэ хүдэлмэришэн ангиин тэмсэлдэ марксизм-ленинизмын мандан илаһанай гэршэнь боложо үгэнэ. Социалистическэ Нэгэдэмэл парти хадаа немецкэ хүдэлмэришэн ангиин ударидагша ба Германиин тон хүсэтэй партинь болонхой гэжэ В. Ульбрихт тэмдэглэбэ.

Баруун Германида милитаризмые зайсуулха ба эб найрамдалые хамгаалха хэрэг нэн түрүүн хүдэлмэришэн ангиин ба немецкэ арадай хүсэ шадалһаа дулдыдаха байһаниинь дамжаггүй.

Хүдэлмэришэн анги хадаа Национальна фронтые толгойлжо байхадаа немецкэ арадай национальна интересүүдые хамгаалха хэрэгтэ Демократическа Германиин Национальна фронтын бүхы политическэ хүсэнүүдтэй хамта манай арадай ажана байдалай түлөө тэмсэлэй тугые дээрэ үргэнэ. Энэ тугые Германска Демократическа Республикын президент Вильгельм Пик бүхөөр баринхай. Вильгельм Пик хадаа германска хүдэлмэришэн ангиин революционно тэмсэлдэ элитэ һууриень эзэлнэ. Тэрэ хадаа революционно хүдэлмэришэн ангиин хэрэгтэ үнэн сэхэ тэмсэлэй жэшээ боложо үгэнэ. Эб найрамдалай, демократиин ба социализмын түшэг тулгуури болохо Советскэ Союзтай хэзээ мүнхэдөө хани барисаатай байха хэрэгтэ В. Пик эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэнэ.

Үгынгөө түгэсхэлдэ В. Ульбрихт немецкэ хүдэлмэришэн ангиин үнэн сэхэ хүбүүн Вильгельм Пигтэ үни удаан саг соо элүүр энхэ ажаһуухыень, эб найрамдалай, демократиин, социализмын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэхыень хүсэбэ.

Отто Гротеволиин хэлэһэн үгэ

Германска Демократическа Республикын правительствын ба ГДР-эй бүхы арад зоной үмэнэһөө ГДР-эй Премьер-Министр О. Гротеволь амаршалгын үгэ хэлэбэ.

Немецкэ бүхы арадай ба хүдэлмэришэн ангиин хэрэгэй түлөө ГДР-эй президент Вильгельм Пигэй тон ехэ габьяатай байһыень О. Гротеволь тэмдэглэбэ.

Өөрынгөө эсэшэ сусашагүй шэн зоригто ажалаар Вильгельм Пик хадаа манай арадай түрүү, эб найрамдалда дуратай хүнүүдтэ, мүн бүхы дэлхэйн арад зондо угаа ехэ хүндэтэй болонхой. Немецкэ хүдэлмэришэдэй хүдэлөөе нэгэдүүлэн, фашизмда эсэргүү демократическа хүсэнүүдые элсүүлхэ хэрэгтэ, мүн хүдэлмэришэн таряашанай залуу гүрэн — Германска Демократическа Республикые байгуулха хэрэгтэ Вильгельм Пик туйлай ехэ габьяатай байна гэжэ үгэ хэлэгшэ онсолон тэмдэглэбэ.

1949 ондо Германиие эзэмдэжэ байһан баруун гүрэнэйхид тэрэниие хубаарилан таһалаад, Баруун Германиие Советскэ Союзда ба арадай демократиин оронуудта, мүн демократическа Германида эсэргүү политическэ ба сэрэгэй плацдарм болгохые һэдэхэдэнь, бидэнэр өөһэдынгөө политическэ, экономическа болон социальна байгуулалтые хамгаалан, Германска Демократическа Республикые байгуулһан байнабди гэжэ О. Гротеволь Вильгельм Пигтэ хандан хэлэнэ. Эгээл энэ түүхэтэ үедэ Та, манай республикын Президент болтогдон һунгагдаа бэлэйт. Һунгагдаһанайнгаа һүүлээр Та өөрынгөө үе наһанай хэрэгые үнэн сэхээр бэелүүлжэ эхилһэн байнат.

Немецкэ арадай зол жаргалта байдалай түлөө, манай гүрэнэй үндэр дээдэ тушаалда байхадаа Та, үнэн сэхээр ба зоримгойгоор хүдэлөөт.

Саашань О. Гротеволь өөрынгөө үгэ соо Вильгельм Пигэй гайхамшагта ажал-ябуулгань Германска Демократическа Республикын һалбаран мандаха ба тэрэнэй үнэхөөрөө демократическа, эб найрамдалда дуратай, бээе даанхай байха хэрэгтэ зорюулагданхай юм гэжэ тэмдэглэбэ. Хүдэлмэришэн таряашанай засагай үедэ хүдэлмэришэн анги ажалша таряашадтай ба түрүү интеллигенцитэй хамта социализмын үндэһэ һуури бодхоожо байхадаа эб найрамдалай, демократиин ба прогрессэй бата хэрэм байгуулжа байна. Эб найрамдалда дуратай, түрүү патриотическа хүсэнүүд энэ бата хэрэмдэ найдан, милитаризмда ба реакцида эсэргүүгээр демократическа эб найрамдалда дуратай, нэгэдэмэл Германиие байгуулхын түлөө тэмсэнэ бшуу.

— Хүндэтэ нүхэр Президент, — гэжэ О. Гротеволь В. Пигтэ хандана. — Немецкэ арадай түлөө өөрынгөө үе наһан соо эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэһэнэйтнай түлөө гүнзэгы баясхалангые хүлеэн абахые гүйнабди.

Эб найрамдалда дуратай, демократическа, нэгэдэмэл Германиин ба социализмын түлөө тэмсэлдэ амжалта туйлахыень ба үни удаан жаргал эдлэхыень Вильгельм Пигтэ О. Гротеволь үнэн зүрхэнһөө хүсэбэ.

* * *

ГДР-эй Арадай палатын Президиумэй түрүүлэгшэ И. Дикман, ГДР-эй премьер-министрын орлогшо ба ХДС-эй түрүүлэгшэ О. Нушке, Демократическа Германиин Национальна фронтын Национальна Соведэй түрүүлэгшэ Э. Корренс, КПГ-эй нэгэдэхи секретарь М. Рейман гэгшэд Германска Демократическа Республикын президент Вильгельм Пигтэ хандажа амаршалгын үгэнүүдые тус суглаан дээрэ хэлэбэ.

Советскэ делегацие толгойлогшо СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошиловта түрүүлэгшэ үгэ үгэбэ. Нүхэр К. Е. Ворошиловай трибунада гарахада баярай суглаанда хабаадагшад нэрьемэ альга ташалгаар угтаба. К. Е. Ворошиловай үгые эндэ сугларагшад ехэ анхаралтайгаар шагнаһан ба нэгэнтэ бэшэ үни удаан, нэрьемэ альга ташалгаар угтаһан байна.

(Үргэлжэлэлынь 2-дохи нюурта)

Германска Демократическа Республикын президент нүхэр Вильгельм Пигэй 80 наһанай ойн һайндэр болоходо Советскэ делегацииие толгойлогшын хэлэһэн үгэ

Гүнзэгы ехээр хүндэлэгдэгшэ нүхэр Президент,

хүндэтэ нүхэр Вильгельм Пик!

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, Советскэ Правительствын, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин, бүхы советскэ арадай үмэнэһөө Танай алдарта ажаябадалай 80 жэлэй ойтой дашарамдуулан Таниие үнэн зүрхэнһөө амаршалан, баяр хүргэхыемни зүбшөөгыт.

Германска ба уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй эгээн хуушанай, гайхамшагта ажал-ябуулагшадай нэгэн, германска арадай түүхэдэхи хүдэлмэришэн-таряашанай түрүүшын гүрэнэй, Германиин демократическа ба амгалан ёһоор хүгжэлгэдэ эхи табиһан гүрэнэй Президент Таниие советскэ делегаци ехээр хүндэлэн амаршална.

Танай алдарта бүхы ажабайдал, ниитын-политическэ ажал-ябуулга германска болон уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнтэй, германска арадай үндэһэн шухала интересэй түлөө, эб найрамдалай, демократиин ба социализмын түлөө тэмсэлтэй таһаршагүй нягта холбоотой.

Хүдэлмэришэн ангиин хэрэгэй түлөө тэмсэдэг түрүү зэргын тэмсэлшэ мүн туладаа, Та гайхамшагта ажаябадалайнгаа жара гаран жэлые хүдэлмэришэнэй революционно хүдэлөөндэ зорюулаат. Германиин ажалша арад зоной тон хүшэр хүндэ байдалда ороод байха үедэ Та германска милитаризмда ба реакцида эсэргүүсэн, германска арадай эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэхэдэнь, Карл Либкнехтын, Роза Люксембургын, Франц Мерингын, Клара Цеткинэй соратнигынь байһан туладаа, эдэнтэй хамта Германиин хүдэлмэришэн ангиие, бүхы прогрессивнэ хүнүүдые толгойлжо ябаат.

Немецкэ хүдэлмэришэн ангиие, бүхы ажалшадые марксизм-ленинизмын, пролетарска интернационализмын үзэлөөр хүмүүжүүлхэ зуураа, Та германска хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй зэргэһээ оппортунизмые ба шовинизмые зайсуулан усадхахын түлөө хайра гамгүйгөөр тэмсээт, арадуудай хоорондохи хани барисаае аршалан хамгаалаат, Россидахи 1905 оной революциие германска хүдэлмэришэнэй хүдэлөөндэхи түрүүлэн дэмжэгшэдэй нэгэниинь байгаат. Та Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциие урматай баяртайгаар угтаат, 1918 ондо Германида болоһон Ноябрьска революциин үедэ германска хүдэлмэришэн ангиин гайхамшагта бусад ажал-ябуулагшадтай хамта революционно хүдэлмэришэдые толгойлоот.

Та Германиин Коммунистическэ партиин үндэһэ һуурииие табигшадай нэгэниинь байгаат. Германиин Коммунистическэ партиие байгуулһан ябадал марксизм-ленинизмын үзэл суртаалай илалта ба германска хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй түүхэдэхи эрид хубилалтын үе мүн болоһон байгаа. Веймарскэ үедэ Та Германиин Коммунистическэ партиин гайхамшагта вождь мартагдашагүй Эрнст Тельмантэй хамта ябажа, немецкэ хүдэлмэришэн ангиин хүсэнүүдые нягтаруулан жагсаадаг байгаат, немецкэ хүдэлмэришэн ангиие германска империализмда эсэргүү, Германиин амгалан, демократическа замаар хүгжэхын түлөө тэмсэлдэ жагсаан бодхоодог байгаат. Фашистска реакциин тон хүшэр хүндэ жэлнүүдтэ Тан мэтын революционно иимэ ажал-ябуулагшадай хүтэлбэрилдэг байһан Германиин Коммунистическэ парти немецкэ хүдэлмэришэдые, немецкэ арадай түрүү бүхы хүсэнүүдые фашизмда эсэргүү эрид шууд тэмсэлдэ уряалһан, орон соогоо фашизмда эсэргүү тэмсэл эмхидхэһэн имагта гансал политическэ парти мүн байгаа. Германска хүдэлмэришэн ангиин нэгэдэлые бэхижүүлхэ, Германиин социалистическэ нэгэдэмэл парти байгуулха хэрэгтэ, экономическа болон ниитын ажабайдалда демократическа үндэһэн хубилалтануудые бэелүүлхын тула, Германска Демократическа Республикые амжалтатайгаар байгуулхын тула фашизмда эсэргүү ба демократическа бүхы хүсэнүүдые нэгэдүүлхэ хэрэгтэ Танай дүүргэһэн гайхамшагта үүргые немецкэ арадһаа гадна, мүн бүхы дэлхэйн ажалшадшье һайн мэдэдэг юм.

Немецкэ ажалша арадай хүсэһэн ёһоор, түрүүшын демократическа германска гүрэниие толгойлогшо болоод байхадаа, Та хүндэтэ нүхэр Пик, өөрөө даруу зантай байжа, хүдэлмэришэдэй ба бүхы ажалшадай эрилтэнүүдтэ анхаралтай һайнаар хандадаг байжа, ехэшье, багашье хэрэг шиидхэхэдээ эрид сэхэ ба үнэн шударгуу байжа, Та Германиин ажалшадай зүгһөө ехээр хүндэлэгдэдэг, халуунаар дурлагдадаг болоот. Арад зонтойгоо нягта холбоотой хүдэлмэришэн-таряашанай арадай гүрэниие толгойлогшо мүн туладаа, Та германска үргэн ниитэ арад зоной дунда хүндэлэгдэхэ ёһоороо хүндэлэгдэнэт; Танай алдарта нэрые прогрессивнэ бүхы хүн түрэлтэн мэдэдэг болонхой.

Германска Демократическа Республика Германиин социалистическэ нэгэдэмэл партиин хүтэлбэреэр ябажа, богонихон болзор соо амгалан экономико болон культураяа хүгжөөхэ, хүдэлмэришэн-таряашанай, бодото демократическа засаг байгуулха ба социализмын үндэһэ һуури тогтоохо хэрэгтээ ехэ амжалта туйлаа. Германска Демократическа Республика дотор хэгдэһэн зохёон байгуулха асари ехэ бүхы хүдэлмэри ямар юумэнэй ашаар хэгдэдэб гэбэл, ороной хүдэлмэришэн анги болон бүхы ажалшад агууехэ энэ хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа, эрдэм бэлигээ, мэргэжэл шадабаряа зорюулан үгэнэ. Энэнь Демократическа Германиин национальна фронт боложо, фашизмда эсэргүү, демократическа бүхы партинуудай ба организацинуудай нэгэдэһэнэй эсэстэ оло дахин ургаһан ба ургажашье байна.

Европын тэг дунда бусад арадуудтушаа эб найрамдалай ба хани барисаанай политика үнэн зүрхэнһөө бэелүүлдэг Германска Демократическа Республикын оршон мандажа байһан ябадал эб найрамдалай, уласхоорондын аюулгүй байдалай айхабтар шухала эрхэ нүхэсэл мүн. Германска Демократическа Республика болбол демократическа, эб найрамдалда дуратай, бэеэ даанхай Германи байгуулхын тулада бата бэхи үндэһэ һуури табяа.

Германска асуудалые германска арадай национальна интерестэй, Европодо аюулгүй байдал хангаха хэрэгэй интерестэй зохилдуулан шиидхэхын тулада Германска Демократическа Республикын гаргадаг хүсэл оролдолгые эб найрамдалда дуратай бүхы арадууд талархан дэмжэнэ. Германска асуудалые шиидхэхэ ябадал нэн түрүүн немецкэ арадһаа өөрһөөнь, Германиин амгалан ба демократическа замаар хүгжэхэ ябадалые, тиигэжэ милитаризмын ба дайн сэрэгэй тон аюулта замһаа өөрыгөө абарха ябадалые аршалан хамгаалхаар немецкэ арадай эрид шиидэнхэй байха ябадалһаа дулдыдаха байна.

Та, нүхэр Пик, хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй зэргэдэ ябахадаа, өөрынгөө арадай, бүхы хүн түрэлтэнэй һаруул һайхан ерээдүйн түлөө тэмсэхын тулада хүдэлмэришэн ангиин бүхы хүсэнүүдые нэгэдүүлхэ гэжэ хододоо оролдодог байгаат. Тиин мүнөө үедэшье, Германска Демократическа Республикын президент байха зуураа, бүхы Германиин хүдэлмэришэдэй болон ажалшадай ябуулгаяа нэгэдүүлхые уряалжа байһыетнай, Германиие амгалан ёһоор амжалтатай һайнаар нэгэдүүлхын, империалистическэ гүрэнүүдэй ба тэдэнэй сэрэгэй бүлэглэлнүүдэй харгалзалгаһаа Германиин дулдыданхай бэшэ байдал хангахын тула эб найрамдалай, демократиин болон социализмын аша туһада Германска Федеральна Республикын социал-демократическа партидашье, тэрэнэй гэшүүдтэ болон организацинуудташье, Танай ахадүү ёһоор гараа үгэжэ байһыетнай харахадаа баясамаар байна.

Хүндэтэ нүхэр Пик!

Марксизм-ленинизмын, пролетарска интернационализмын үзэл суртаалые үнэн сэхээр, эрид шууд номнон дэлгэрүүлэгшэ мүн гэжэ, германска болон советскэ арадуудай хоорондохи хани барисаагай харилсан ажаллалгын түлөө сэхэ шууд тэмсэдэг шалгармал тэмсэлшэ мүн гэжэ советскэ хүнүүд Таниие мэдэдэг ба дурладаг байна.

Нэгэдэмэл, демократическа, эб найрамдалда дуратай ба бэеэ даанхай Германиин түлөө тэмсэхэдээ саашадаа амжалтануудые туйлахыетнай Советскэ Союзай делегаци хүндэтэ нүхэр Пик Танда, бүхы германска арадта хүсэнэ.

Советскэ арад 80 наһанайтнай ойн үдэртэ Таниие дахин үнэн зүрхэнһөө, халуунаар амаршална, германска арадай аша туһада, һалбаран бадархынь тулада элүүр мэндэ ябахыетнай, олон наһа наһалхыетнай хүсэнэ.

Германска Демократическа Республика, тэрэнэй президент Вильгельм Пик мандаха болтогой!

Германска арадай болон Советскэ Союзай арадуудай хоорондохи хани барисаан, харилсан ажаллалга мандаха болтогой!

* * *

Нүхэдүүд, манай хүндэтэ нүхэр Вильгельм Пигые СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй амаршалһан амаршалгые соносхохыемни зүбшөөгыт.

„Германска Демократическа Республикын президент нүхэр Вильгельм Пигтэ

Танай 80 жэлэй ойн үдэртэ СССР-эй Верховно Соведэй Президиум, Советскэ правительство, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет Танда — Германска Демократическа Республикын президентдэ, Германска болон уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй гайхамшагта ажал-ябуулагшада — үнэн зүрхэнэй баяр хүргэнэ, элүүр мэндэ ябахыетнай хүсэнэ.

Танай ниитын-политическэ ба гүрэнэй бүхы ажал-ябуулга хадаа германска арадай аша туһада, Германиин демократическа ба амгалан замаар хүгжэхын түлөө тэмсэлэй хэрэгтэ туһалдаг эли тодо жэшээ болоно. Германска арадай түүхэдэхи эгээн түрүүшын Танай хүтэлбэрилдэг хүдэлмэришэн-таряашанай гүрэн—Германска Демократическа Республика — экономико болон культураяа хүгжөөхэдөө ехэ амжалта туйлаа, германска арадай эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй найдамтай бата түшэг тулгуури болоо.

Германиин ажалша арад зоной, уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй үмэнэ Та марксизм-ленинизмын, пролетарска интернационализмын үзэл суртаалые үнэн сэхээр номнон дэлгэрүүлэгшэ, арадуудай хоорондохи хани барисаанай түлөө, эб найрамдалай, демократиин болон социализмын хэрэгэй түлөө хэлбэришэгүй тэмсэлшэ мүн байнат.

Хүндэтэ нүхэр Пик, немецкэ бүхы арадай аша туһада Германска Демократическа Республика байгуулха хэрэгтээ, ажалшадай үндэһэн шухала интересэй түлөө, нэгэдэмэл, эб найрамдалда дуратай, демократическа ба бэеэ даанхай Германиин түлөө, эб найрамдал, арадуудай аюулгүй байдал бэхижүүлхэ хэрэгэй түлөө тэмсэлдээ саашадаа амжалта туйлахыетнай, олон наһа наһалхыетнай Танда хүсэнэбди.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиум **СССР-эй Министрнүүдэй Совет** **КПСС-эй Центральна Комитет».**

Чжу Дэгэй хэлэһэн үгэ

Удаань баярай заседани дээрэ Хитадай Арадай Республикын делегациие хүтэлбэрилэгшэ, Хитадай Арадай Республикын түрүүлэгшын орлогшо Чжу Дэ үгэ хэлээ. Тэрээнэй хэлэһэн үгые суглаарагшад ехэ анхаралтайгаар шагнаһан байна. Хитадай Арадай Республикын делегаци Германска Демократическа Республикын президент Вильгельм Пигые тэрээнэй 80 наһа хүрэһэн ойн үдэр 600 миллион хүн зонтой хитад арадай үмэнэһөө амаршална гэжэ Чжу Дэ хэлэбэ.

Нүхэр Вильгельм Пик немецкэ арадай элитэ ехэ вождь, хитад арадай хани мүн гэжэ Чжу Дэ мэдүүлбэ. Немецкэ хүдэлмэришэн ангиие, бүхы немецкэ арадые сүлөөлхын түлөө, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хамгаалхын түлөө, хүн түрэлтэнэй гэгээрэл болбосоролой түлөө 60 гаран жэлэй турша соо тэмсэжэ, нүхэр Вильгельм Пигэй байгуулһан шэн габьяае хитад арад ехээр хүндэлнэ.

Сүлөөрэлгын түлөө хитад арадай тэмсэлые президент Вильгельм Пик хододоо дэмжэдэг байгаа гэжэ делегациин хүтэлбэрилэгшэ тэмдэглэбэ.

Хитадай Арадай Республикын, Германска Демократическа Республикын байгуулагдаһанай һүүлээр, гэжэ Чжу Дэ үргэлжэлүүлбэ, Вильгельм Пик манай хоёр гүрэнэй хоорондо эбдэршэгүй, ахадүүгэй хани барисаата харилсаа байгуулхые хододоо оролдодог, хитад арадай социализм байгуулгые дэмжэдэг байгаа.

Хитад арад нүхэр Вильгельм Питтэ немецкэ арадтал тон адляар бүхы сэдьхэлһээ дуралан, тэрээниие хүндэлнэ, ГДР-эй президент Вильгельм Пик манай үнэн ханимнай гэжэ омогорхоно.

Вильгельм Пик Германиин алдарта коммунистическэ партиие, Германиин нэгэдэмэл социалистическэ партиие байгуулагша, хүдэлмэришэн ангиин элитэ ехэ вождь, немецкэ болон уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй ударидагшадай нэгэн, хатуужалтай марксист, Марксын, Энгельсын, Ленинэй, Сталинай үнэн шаби мүн гэжэ Чжу Дэ саашань тэмдэглэбэ.

Вильгельм Пигэй ябажа ерэһэн алдарта зам хадаа эб найрамдалай, демократиин ба социализмын илалтын түлөө тэмсэлдээ немецкэ арадай ябажа гараһан зам мүн гэжэ Чжу Дэ хэлэбэ. Германиин түүхэдэхи ёһотой демократическа, эб найрамдалда дуратай түрүүшын гүрэниие — Германска Демократическа Республикые байгуулха ба хүгжөөхэ хэрэгтэ Вильгельм Пигэй ехэ габьяатайе Чжу Дэ тэмдэглэбэ.

Германска Демократическа Республика, гэжэ Чжу Дэ үргэлжэлүүлэн хэлэбэ, бүхы Германиин эб найрамдалда дуратай ба демократическа хүсэнүүдэй бата түшэг тулгуури, Европодо эб найрамдал хамгаалгын, аюулгүй байдал хангалгын шухала эрхэ нүхэсэл мүн болоно.

Германска Демократическа Республика дотор болоһон демократическа шэнэдхэлгэнүүд тухай, милитаризм болон фашизмые үндэһөөрнь усадхаһан тухай, шэнэ ажабайдал байгуулгада республикын туйлаһан амжалта тухай оратор һануулба. ГДР хадаа бүхы немецкэ арадай арюун һайхан хүсэл эрмэлзэлгые бэелүүлэгшэ мүн гэжэ тэрэ хэлээ. Германска Демократическа Республикын ажалшадай шэнэ ажабайдал саашадаа байгуулха хэрэгтэнь һаад хэхэ хүсэн дэлхэй дээрэ байхагүй. Германска Демократическа Республикые мэдэрхэ дурагүй хүнүүд холо ошохогүй.

Баруун Германиие дахинаа зэбсэглэхын, НАТО-до оруулхын тулада баруун гүрэнүүдэй ябуулжа байһан политика хадаа немецкэ арадай национальна интересүүдтэй ба европейскэ аюулгүй байдалай интересүүдтэй зохилдоногүй. Германиие амгалан ёһоор нэгэдүүлхэ асуудал шиидхэлгые бэрхэшээлтэй болгоно гэжэ Чжу Дэ саашань тэмдэглэбэ.

Үгынгөө түгэсхэлдэ хитадай делегациие хүтэлбэрилэгшэ заседанида хабаадагшадай нэрьемэ альга ташалга доро Германска Демократическа Республикын президентын хүндэлэлдэ юрөөл табяа.

Удаань баярай заседани дээрэ польско делегациие хүтэлбэрилэгшэ Л. Завадский, чехословацка делегациие хүтэлбэрилэгшэ К. Бацилек, венгерскэ делегациие хүтэлбэрилэгшэ И. Ковач, румынска делегациие хүтэлбэрилэгшэ К. Пырвулеску, болгарска делегациие хүтэлбэрилэгшэ Г. Дамянов гэгшэд амаршалгын үгэнүүдые хэлээ.

Мүн Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын делегациие хүтэлбэрилэгшэ Ким Ду Бон, Вьетнамай Демократическа Республикын делегациие хүтэлбэрилэгшэ Тон Дык Тханг, Монголой Арадай Республикын делегациие хүтэлбэрилэгшэ Самбу, Албанска делегациие хүтэлбэрилэгшэ Х. Леши гэгшэд мүн тэрэшэлэн баярай үгэнүүдые хэлэһэн байна.

Хилын саадахи ахадүү коммунистическэ партинуудай түлөөлэгшэд: француззска коммунистическэ партиин политбюрогой гэшүүн М. Кашен, Испаниин коммунистическэ партиин генеральна секретарь Долорес Ибаррури, Великобританиин коммунистическэ партиин генеральна секретарь Г. Поллит, Австриин коммунистическэ партиин түрүүлэгшэ И. Копплениг, Даниин коммунистическэ партиин түрүүлэгшэ А. Ларсен, Итали, Голланди, Бельги, Швеци, Швецари, Исланди ба Люксембургын коммунистическэ партинуудай түлөөлэгшэд ГДР-эй президент Вильгельм Пигтэ хандажа, баярай үгэнүүдые хэлээ.

Ядерна физикын ба атомай хүсые амгалан ажалда хэрэглэхэ талаар шэнжэлэлгын хүдэлмэриие үргэдхэхэ хэрэгтэ ССР Союз Югославиин Арадай Федеративна Республика хоёрой харилсан ажаллаха тухай

Ядерна физикын ба атомай хүсые амгалан ажалда хэрэглэхэ талаар шэнжэлэлгын хүдэлмэриие үргэдхэхэ хэрэгтэ СССР ФНРЮ хоёрой харилсан ажаллаха тухай хэлсээн экономическа холбооной хэрэгые эрхилхэ Главна управлени ба Гадаадын хэрэгүүдэй талаар Гүрэнэй секретариадай бүрин эрхэтэ министр Франс Кос гэгшээр толгойлуулжа Москва ерэһэн Югославиин Арадай Федеративна Республикын делегаци хоёрой хоорондо боложо һаяхан дүүрээ.

Хоёр талын харилсан ажаллалгын, тусхай ба научна литература болон техническэ документаци абалсалгын, мүн тэрэшэлэн проект зохёожо, түхеэрэлгэ хэжэ, атомна котёлые хабсаргажа, тодхожо ба хүдэлмэрилүүлжэ, задардаг ба бусад материалнуудые СССР-һээ эльгээжэ, советскэ научно-шэнжэлэлгын центрнүүдтэ хэгдэжэ байгаа хүдэлмэритэй танилсахынь, тэрээндэ хабаадахынь тулада югославска мэргэжэлтэдые СССР эльгээжэ, атомай хүсые арадай ажахын аша туһада хэрэглэхэ талаар югославска научно-шэнжэлэлгын центрнүүдтэ хэгдэжэ байгаа хүдэлмэритэй танилсахынь, тэрээндэ хабаадахынь тулада советскэ мэргэжэлтэдые Югославиин Арадай Федеративна Республикада эльгээжэ, Югославида туршалгын атомна котёл барилгада научно-техническэ туһаламжа үзүүлгын тодорхой асуудалнууд хэлсээнэй үедэ советскэ эрдэмтэд болон мэргэжэлтэдэй хабаадалгатайгаар зүбшэн хэлсэгдээ.

Делегаци болбол атомай хүсые амгалан ажалда хэрэглэхэ талаар шэнжэлэлгэ хэжэ байдаг Советскэ Союзай научна эмхи зургаануудтай, мүн тэрэшэлэн хүдэлмэрилжэ байгаа туршалгын атомна котёлнуудтай, юрын частицануудай ускорительнүүдтай, атомна электростанцитай танилсаһан байна.

Гадна делегациин гэшүүд Геологиин ба байгаалиин баялигые сахилгын министр нүхэр Антроповтай уулзаа. Тэдэнэрые нүхэр Антропов ашагта малтамалнуудые бэдэрэлгэдэ хэрэглэгдэдэг арга методүүдтэй ба аппаратуратай, мүн энэ талаар Советскэ Союзай туйлаһан амжалтануудтай танилсуулаа.

Хэлсээнэй эсэстэ Хоёр тала болбол ядерна физикын ба атомай хүсые амгалан ажалда хэрэглэхэ талаар шэнжэлэлгын хүдэлмэриие үргэдхэхэ хэрэгтэ СССР Югославиин Арадай Федеративна Республика хоёрой харилсан ажаллаха тухай Хэлсээнэй зохихо проектые зохёогоо. Тус проектдэ гар табилга Белградта үнгэргэгдэхэ юм.

Хэлсээн бэе бэеэ ойлголсолгын ба хани барисаанай оршон байдалда үнгэрөө.

КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ

Түрүү предприятинуудай нэгэндэ...

Заводой хашаа нилээд уужам. Эндэ үбэл зунгүй ажалай эршэ замхадаггүй. Хабар мүльһэнэй унахаһаа эхилээд, намар уһанай байтар Үдэ голоор урдажа ерэһэн модон механизмын хүсөөр эрье дээрэ гаргагдажа, хада шэнгеэр обоологдодог. Мүнөө тэрэ модон транспортёр болон бассейнээр дамжуулагдан хюрөөдэлгын цехүүдтэ үдэр, һүнигүй оруулагдажал байдаг. Тэндэһээ хюрөөдэгдэмэл бэлэн материал вагонуудта ашаалагдан, Дунда Азиин ба Казахстанай шэнэ барилтануудта, мүн Уралай, Алтайн заводуудта эльгээгдэнэ....

— Манай заводой хүдэлмэришэд КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсаһан хэдэн һара болоо. Тиин жэлэйнгээ түсэбһөө гадуур 20 шахуу мянган кубометр хюрөөдэмэл модо оронойнгоо барилганuудта үгэн, 1956 ониие угтабабди. Мүнөө манай зоводойхид республикынгаа түрүү предприятинуудай коллективүүдэй нэгэн болонхой,—гэжэ модо хюрөөдэлгын цехын начальник Дмитрий Калашников омогтойгоор хөөрэнэ.

Дмитрий Калашниковай хүтэлбэрилдэг цехтэ гансал комсомолецууд болон залуушуул хүдэлмэрилдэг. Эдэ залуушуулай хүдэлмэрилжэ байхыень харахада аятай зохид: бариандаа энеэдэтэй хүхюунүүд, бэе бэедээ туһалалсан байжа ажалладаг. Станочнигууд Антонина Куликова, Нина Колесникова, Анатолий Новицкий гэгшэд заводто олон жэлдэ хүдэлмэрилөөгүйшье һаа, хэрэг ажалаа һайса мэдэдэг ажалай түрүүшүүл *болонхой. Эдэ комсомолецууд* абаһан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө ехэхэн оролдолго гаргажа, халаан бүхэнэйнгөө нормые 130—145 процент дүүргэнэ. Тус цехынхид продукци үйлэдбэрилхэ үнгэрэгшэ жэлэйнгээ даалгабариие болзорһоонь олон үдэрөөр урид дүүргээд, мүнөө шэнэ жэлэйнгээ түсэбые амжалтатайгаар бэелүүлжэ байна.

Хюрөөдэлгын рама бүхэн халаан соо 63 кубометр модо хюрөөлэхэ нормоёо дунда зэргээр 90 кубометр хүрэтэр дүүргэнэ. Түрүү рамщигууд нүхэд Ермолаев, Никифоров болон бусад хамагта жэшээ харуулан хүдэлмэрилнэ. Иигэжэ Улан-Удын модоной заводой коллектив КПСС-эй XX съездые ажалай шэнэ амжалтаар угтахын тулада мүрысөөнэй эршые улам шангадхажа байна.

Д. Аюшеев.

Ехэ ашагтай дурадхал оруулба

Үйлэдбэри дээрэ техническэ дэбжэлтэ туйлахын тулада ПВЗ-гэй паровозо-колёсно цехын инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ехэхэн оролдолго гаргана. Цехын инженернүүд, технигүүд түрэл партиингаа XX съездэ ажалай бэлэг бариха зорилгоор тус бүридөө үүсхэлтэйгээр хүдэлмэрилнэ.

Цехын начальнигай орлогшо нүхэр Брянский түрүү уралан нарижуулагшадай нэгэн гэжэ тоологдодог, паровозой олон детальнуудай конструкциие шэнэдхэн һайжаруулха хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг байна. «ФД» сериин паровозой шэнэ мөөрэнүүд ашаглалгада оруулагдаһанайнгаа һүүлээр эбдэрдэг байгаа. Энээнэй шалтагааниие элирүүлэн усадхахын тулада нүхэр Брянский удаан саг соо хүдэлмэрилжэ, һайн үрэ туйлаа.

Энэ ухаалан зохёогшын дурадхаһанай ёһоор мүнөө тус сериин паровозой мөөрэнүүдэй була ондоо сортын металлаар хэгдэдэг, мөөрэтэе нэгэ доро шудхагдадаг болоо. Энэ дурадхалай ашаар цех паровоз бүхэнэй мөөрэнүүдһээ 24 мянган түхэригэй арьбалалта хэхэ аргатай болобо. Тиихэдэ паровозой нэгэ паар мөөрэ бүтээн гаргаха саг аяар 16 часаар түргэдхэгдөө. Цехын коллектив, мүн заводой дирекци нүхэр Брянский гэгшэдэ баясхалан хүргэһэн байна.

И. Поздеев.

Городой шофёрнууд модошодто туһална

Республикымнай автотранспортна трестын № 1 конторын коллектив трест дотороо мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ хэдэн һара удаагаар ябалсана. Үнгэрэгшэ жэлэй октябрь һарада тус конторын шофёрнууд партиин XX съездын хүндэлэлдэ дээшэлүүлэгдэһэн уялга үйлэдбэриингөө зүблөөн дээрэ баталан абаһан юм.

Тэрэ гэһээр хэдэн һара үнгэрбэ. Үбэлэй хүйтэнэй үедэ автомашинаар ашаа шэрэлгын бэрхэшээлтэй болодогшье һаань, конторын шофёрнууд эбтэйгээр хүдэлмэрилжэ, 1955 оной дүрбэдэхи кварталай, мүн жэлэйнгээ даалгабариие болзорһоонь хэдэн һараар урид дүүргэжэ шадаа. Мүнөө 1956 оной түрүүшын үдэрһөө эхилжэ, тэдэнэр бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна. Шофёрнууд Иван Кученов, Григорий Максимов болон бусад республикынгаа аймагуудта ашаа абаашаха һара бүриингөө даалгабариие 180 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Тус конторын олон шофёрнууд «Забайкаллес» комбинадай модошодто ехэхэн туһаламжа үзүүлжэ байна. Шофёрнууд нүхэд Яковчук, Жигалов, Павлов гэгшэд Хоринойн Хандагайн леспромхозуудта хүдэлмэрилхэ зуураа, модо шэрэхэ нормоёо хододоо үлүүлэн дүүргэнэ.

И. Сокол.

Республикын МТС-үүдтэ трактор заһабарилгын ябаса тухай 1956 оной январиин 1-нэй мэдээн

1955 оной IV кварталай түсэбэй дүүргэлтэ процентээр.

МТС-үүд	Трактор заһабарилга
Түнхэнэй	179,1
Ехэ-Кударын	151,8
Хориин	145,4
Кяхтын	140,0
Бургалтайн	138,8
Үдын	136,8
Суулгын	136,0
Саянтын	132,2
Хамнигадайн	128,0
Сэлэнгын	121,7
Итанцын	120,0
Закаменай	118,7
Окино-Ключевскойн	118,7
Селендумын	116,6
Тарбагатайн	116,0
Ехэ-Куналейн	113,0
Иволгын	111,1
Үшөөтэйн	110,7
Баргажанай	108,3
Бага-Куналейн	107,8
Сосновско	104,7
Тимлюйскэ	104,3
Сухын	104,2
Цагаан-Усанай	103,0
Куйтунска	100,0
Бичурын	100,0
Курбын	100,0
Кабанскын	100,0
Гашейн	100,0
Пограничная	86,6
Ново-Брянска	80,0
Хэжэнгын	78,1
Эгэтын	75,0
Жиримскэ	72,7
Кыренэй	70,9
Ториин	59,0
Хонхолойн	49,0
Чесанын	17,8

Республикын аймагуудта үрэһэ хаалгын ябаса тухай 1956 оной январиин 1-най мэдээн

Аймагууд	Ороохото культурануудай үрэһэ хаалга (процентээр)	Хартаабхын үрэһэ хаалга (процентээр)
Иволгын	109,7	33,0
Б.-Кударын	104,9	68,9
Түнхэнэй	101,6	74,0
Прибайкальска	101,5	47,5
Кударын	95,8	80,9
Тарбагатайн	95,6	51,9
Кабанскын	90,1	59,7
Кяхтын	89,5	28,7
Мухаршэбэрэй	88,4	47,1
Сэлэнгын	88,4	30,0
Зэдын	87,1	37,0
Бичурын	85,1	32,2
Баргажанай	80,1	76,8
Ториин	79,6	59,7
Курумканай	72,3	63,0
Заиграйн	72,0	25,8
Яруунын	70,0	55,4
Хориин	65,0	48,1
Закаменай	64,5	42,1
Ахын	60,0	6,7
Хэжэнгын	33,9	22,7

Иволгын аймагай «Коммунизм» колхозой племенной үнеэдэй фермынхид малай үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэжэ байнхай. Эндэ нарай тугалнууд түлигдэдэггүй типовой байрада тус тустаа багахан таһалганууд соо байлгагдана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: тугалшан Цыренханда Гомбоева тугалнуудые эдеэлүүлжэ байна.

З. Веснинагай фото.

Бичурын таряашад шэнэ жэлдэ юу хэхэб?

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XX съездые ажалай шэнэ амжалтануудаар угтахын зорилгоор Бичурын аймагай колхознигууд болон механизаторнууд ажалай шэнэ шэнэ уялгануудые абана.

1. МАЛШАДАЙ УЯЛГА

Малшад ажахын шэнэ жэлдэ ниитынгээ малай тоо толгой улам олошоруулха, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ гэһэн уялга абаа. Тиин тариянай газарай 100 гектар бүриһөө 6,7 центнерһээ бага бэшэ гахайн мяха, эдлүүриин газарай 100 гектар бүриһөө 32 центнер һү, 56 килограмм нооһо абаха гэжэ шиидээ. Тиихэдэ дунда жэшээгээр үнеэн бүриһөө 1250 литр һү һааха байна. Гадна, Ждановай, Логовскиин, Молотовой, Ленинэй нэрэмжэтэ ба «Коммунизм» колхозуудай һаалишад үнеэн бүриһөө 1500 литр һү һааха уялга абанхай.

Тэрэшэлэн аймагай малшад 100 үнеэнһээ 95 тугал, 100 эхэ хониноо 120 хурьга абаха, түрэхэ гахай бүриин 13 поршоонхо, тахяа бүриһөө 85 үндэгэ абаха уялга абаа.

Аймагай түрүү һаалишад, хонишод, гахайшад, тахяашад тус тустаа дээшэлүүлэгдэһэн уялга абаа. Жэшээнь, «Коммунизм» колхозой һаалишад Гармаева, Доржиева, Ждановай, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудай һаалишад Санжиева, Базарова, Баторова, Самбаева, Шодоева, Абидуева гэгшэд үнгэрэгшэ жэлдэ даалгагдаһан үнеэн бүриһөө 1250-һаа 2201 литр хүрэтэр һү һааһан байгаа һаа, энэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 2500 литр хүрэтэр һү һааха уялга абаба. Мүн Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой эрхим хонишон Екатерина Саморова нарин ба нарибтар нооһотой хонин бүриһөө 4—5 килограмм нооһо хайшалха уялга абаба.

2. МЕХАНИЗАТОРНУУД БОЛОН ОГОРОД ТАРИГШАДАЙ УЯЛГА

Трактор болон хүдөө ажахын машинануудые эрхим шанартайгаар заһабарилжа, хабарай тарилгые агротехническэ эрхим болзорнуудта үнгэргэхэ, 1956 ондо дунда зэргээр гектар бүриин 11 центнер таряа хуряаха уялга механизаторнууд абаа. Тэрэшэлэн аймаг дотор сахарна свёкло тарилгые 1500 гектар хүрэтэр үргэдхэжэ гектар бүриин 130 центнер ургаса хуряаха гэлсэбэ.

Мүн хартаабхын үндэр ургаса ургуулжа, шэнэ жэлдэ гектар бүриин 130 центнер хартаабха хуряаха. Тэрэшэлэн гектар бүридэ 120 центнерһээ бага бэшэ овощь ургуулха юм.

3. КУКУРУЗЫН ҮНДЭР УРГАСЫН ТҮЛӨӨ

Ороoһото ба тэжээлэй үнэтэ культура болохо кукурузын тарилгые аймаг дотор 5200 гектар хүрэтэр үргэдхэхэ. Тиихэ зуураа, энэ культурые бүхыдэнь квадратно-гнездовой аргаар тариха юм.

Кукурузые зүбөөр харууһалжа, тарилгын бүхы талмайһаа гектар бүриин 150 центнер ногоон набша, 25 центнер буурсаг хуряаха зорилго табигданхай. Энэ зорилгоёо бэелүүлхын тула кукуруза тариха полинууд дээрэ үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулганууд үргэнөөр ябуулагдажа байна. Шэнэ жэлдэ аймагай олохон колхозуудта кукуруза ургуулха тусхай звенонууд эмхидхэгдэхэ.

Жэлһээ жэлдэ сахарна свёклын үндэр баян ургаса хуряадаг Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой звеньеводууд Аграфена Плюснина, Таисия Маркова гэгшэд кукуруза тариха туршалгын участогуудые бии болгохо юм.

4. МАЛАЙ ТИПОВОЙ БАЙРАНУУДЫЕ БАРИХА

Ниитынгээ малда дулаан байра бариха гээшэ тон ехэ удхашанартай байһаниинь мэдээжэ. Ажахын шэнэ жэлдэ эбэртэ бодо малда типовой 6 байра бариха, тэрэнэй 3-ынь механизацилха, мүн хонинай—8, гахайн —3, тахяагай 8 типовой байрануудые бариха юм.

Гадна, 7 типовой полевой стан, малшадай байха 22 шэнэ гэр, 13 ясли, 6 фермэ дээрэ улаан булангай шэнэ гэрнүүдые бариха. Мүн аймагай 5 колхоз өөрын электростанцитай болохо. Эндэхи 9 колхоздо ниитын бани баригдаха байна.

Тэрэшэлэн таряанажалай бригадануудай дэргэдэ хэдэн олон складууд, овощехранилищинууд болон бусад олон барилганууд хэгдэхэ юм.

* * *

Ажахын шэнэ жэлдэ абаһан уялгануудаа амжалтатайгаар бэелүүлхын тула Бичурын аймагай колхознигууд болон механизаторнууд КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ мүрысөөндэ оролсоод, Мухаршэбэрэй аймагай колхознигууд болон механизаторнуудые социалистическэ мүрысөөндэ уряа.

Б. Дымбрылов, манай корреспондент.

Шэнэ Улхасаа

ЯМАР БАЙГААБ

Партиин райкомдо ороходомнай хуушанай танил хүнүүд олон, абаһаар лэ нютагай һонинууд тухайда уни бутарса хөөрэлдөөн эхилбэ.

— Улхасаамнай һайжаржа байна,—гээд райкомой инструктор Цыден Дондокович Гуруев һонинoo манда дуулгана. Улхасаа тухайда эндэ нилээд магтаал дуулабабди, «Улхасаа», «Улхасаа» хэлсэхэдээ, «Путь социализма» колхоз тухайда хөөрэлдэжэ байһанаа хэмнайшье үгэгүйгөөр мэдэхэ байба.

«Улхасаа һайжаржа байна» гэһые дуулахадаа, энэ колхоз тухайда нилээд олон юумэ һанагдаадхина. «Улхасааһаа» муу колхозые олохонь бэрхэтэй гэжэ Яруунада хэлсэдэгһээ хойшо олоншье жэл үнгэрөөгүй.

Үнэхөөрөөшье хоёр — гурбан жэлэй саада тээ «Путь социализма» колхоз аймаг дотороо гээгдэнги колхозуудай нэгэниинь байһан юм. Жэшээнь, 1951 ондо ороoһото культурануудайнгаа гектар бүхэнһөө оройдоо 0,3 центнер ургаса абаһан, үнеэн бүриһөө дунда жэшээгээр минил 360 литр һү һааһан, хонин бүхэнһөө оройдоо 0,74 килограмм нооһо хайшалһан байна. Тэрэ жэлдэ колхоз минил 143 мянган түхэриг доходтой байгаа һэн. Теэд энээнһээ хойшонхи хоёр — гурбан жэлэй туршадашье энэ колхоздо элитэ хубилалта болоогүй.

Хүдөө ажахын продукци гүрэндэ тушааха даалгабаряа колхоз жэлһээ жэлдэ дүүргэдэггүй, колхознигуудай ажалта үдэртэ өөдтэй ороoһо таряан, мүнгэн хүртэдэггүй байгаа. Жэшээнь, 1953 ондо ажалта үдэр бүхэндэ минил 40 мүнгэн хубаагдаа һэн. Барилга — шэнэ гэр, малай типовой байра гээшэ дайнһаа хойшо 1954 он хүрэтэр колхоз дотор баригдаагүй. Адуу малынь үбһэ тэжээлээр дутадаг тула өөдтэй һү шэмэшье үгэдэггүй, үргүүлдэг, турадаг, үхэдэг гарзалдаг байгаа. 1953 он хүрэтэр колхоз нэгэ гектар шэнэ газар хахалаагүй, үндэр ургаса абахын түлөө ёһотойгоор тэмсэдэггүй һэн.

Колхозой иимэ байдалые партиин райкомой, аймагай гүйсэдкомой харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд алиган дээрээ байһандал тобойсо хаража, һуха мэдэжэ байбашье, гээгдэлэйнь гол шалтагаание шэнжэлэн элирүүлдэггүй, эмхидхэлэй-ажахын талаар тэрэниие бэхижүүлхэ бодото хэмжээ абадаггүй бэлэй. Зүгөөр түрүүлэгшэнэр лэ һэлгэгдэдэг байгаа.

Теэд түрүүлэгшэнэрые һэлгэхэ хэрэгтэ партиин райком олонхи ушарта ёһо тэдыгээр хандадаг, колхознигуудай бодото дура хүсэлые хараадаа абадаггүй байгаа. Тиимэһээ задагай ажалтай колхоздо эдэбхи үүсхэлгүй хүн түрүүлэгшэ болгогдоходоо, тэрэниие яажа өөдэнь таталтайб даа. Адуулгашангүй мал яажа бэлшэлтэйб, ахалха захалха ударидалгүй байһан ажал яажа өөдэлэлтэйб даа. Нэгэтэ иимэ ушар болоо һэн. Халуун намар байтар нэгэ һүни соо бэлхүүһэсээ саһан орожо, үбэлжөөндөө орохоёо һанаалаашьедүй байһан хүн мал хоёр мэлигүүн сагаан талада шахуу һуужа үгөө бэлэй. Энэ үедэ колхозой түрүүлэгшээр Цыдып Цыбиков байгаа.

Тиигээд саһанай нам гэжэ, тэнгэриин сэлмэхэдэ түрүүлэгшые бэдэрхэдэ, газарай габа руу, гадаһанай нүхэ руу орошоһон юумэн шэнги тэрэниие олохын оногүй байба. Түрүүлэгшэ хаана хаб гэхэдэ, «ангуушание дахажа, гахайда гараа ха» гэһэн жэрэб доохонуур колхознигуудай дунда ябадаг байгаа. Нээрээшье энэ хэсүү сагта колхозоо орхижорхёод, тунга саһа махажа, ойн тахай хэдэн хоногоор угтажа түрүүлэгшын ябаһаниинь хожомынь дуулдаа һэн. Энээн тухайда партиин райкомдо бага сага үгэ хүүр гараад, түрүүлэгшэ парторг хоёр зарим тэды зэмэлүүлэн татаад, уданшьегүй энэ ушар мартагдаһан юм. Зүгөөр колхоз үнөөхил зангаараа үлэһэн байгаа.

Колхозые шадамар бэрхэ, эдэбхитэй һайн түрүүлэгшэтэй болгоогүй аад, партийна организациень бэхижүүлжэ, хүдэлмэриень һайжаруулаагүй аад, партиин райком, аймагай гүйсэдком «Путь социализма» колхоз өөрөө өөдэлхэеэ болёо» гэһэн тобшолол нэгэ үедэ хэһэн юм. Ушар иимэһээ энэ колхозые Маленковой нэрэмжэтэ колхозтой нэгэдүүлхэ гэһэн һэдэлгэ 1953 оной намар хэгдэһэн байгаа. Теэд Маленковой нэрэмжэтэ колхозойхид «Путь социализма» колхозтой нэгэдэхэеэ огто арсаа һэн.

Эгээл энэ үедэ партиин ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй түүхэтэ шиидхэбэри гараа бэлэй. Хүдөө ажахые, колхозуудые, совхозуудые, МТС-үүдые хүтэлбэрилхэ талаар партийна органуудай үмэнэ айхабтар ехэ эрилтэ табигдадаг болоо. МТС-эй зоно бүхэндэ партиин райкомһоо тусгаар инструкторска группа эмхидхэгдэжэ, колхоз бүхэнэй ажал ябуулга һайса шэнжэлэгдэн үзэгдэдэг, байра дээрэнь эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулагдадаг болоо. Тиин «Путь социализма» колхозой гээгдэлэй гол шалтагаание тон һайнаар тодоруулан элирүүлхэ, эмхидхэлэй-ажахын талаар тэрэниие эрид бэхижүүлхэ хэрэг гараа һэн. Иимэ зорилгоор партиин райкомой Сосновско МТС-эй зонодохи инструкторска группа эмхидхэлэй горьтойхон хүдэлмэри тэндэ ябуулба. Тиихэ үедэ МТС-эй зонодо партиин райкомой секретаряар Георгий Алексеевич Гантимуров байгаа һэн. Партийна хүдэлмэриин ехэ дүй дүршэлтэй, зоноо һайса мэдэхэ байһан Георгий Алексеевич колхозой ажал хүдэлмэритэй болгоомжотойгоор танилсаад байхадаа, тэдэнэй гээгдэлэй гол шалтагаание уданшьегүй элирүүлһэн юм.

Нэн түрүүн колхозой түрүүлэгшые заатагүй һэлгэхэ хэрэгтэй байгаа. Зүгөөр түрүүлэгшые һэлгүүлхэдээ, түрүүшынгээ алдуунуудые дабтажа яажашье болохогүй байгаа. Дайнай хойтохи 1945 онһоо хойшо дүрбэн түрүүлэгшэ һэлгэгдээ бшуу. «Колхозой ажал түрүүлэгшэһээ нилээд дулдыдадаг гэһэн партиин заабари байна ха юм. Одоо мүнөө үнэхөөрөө һайн түрүүлэгшые олохо шухала, тэрээнгүйгөөр колхозые дэбжээхэ оногүй» гэжэ Георгий Алексеевич бодоо һэн.

Колхозой үйлэдбэриие һайса мэдэхэ, даажа абаһан ажалдаа партийна ёһоор хандаха, эмхидхэлэй ехэ шадабаритай, үүсхэл ехэтэй хүн эндэ хэрэгтэй болоо бэлэй. Тиин колхозой эдэбхитэдые узуур унгяарнь мэдэхэ болоод байхада, иимэ хүн колхоз дотороһоошье олдожо болохо байба. «Марханай Бадмаевичнай түрүүлэгшэдэ таараха хүн гээшэ» гэжэ колхознигууд хэлсэдэг һэн. Үнэхөөрөөшье Марханай Бадмаевич Цыдыпов таряанажалай бригадираар, малай фермые даагшаар хэдэн олохон жэлэй туршада хүдэлмэрилжэ, колхозой хүтэлбэрилхы хүдэлмэриин ехэ дүршэл олоһон, колхозойнгоо экономикыешье һайтар мэдэхэ болоһон байгаа. Тиин 1954 оной апрельдэ колхознигууд өөһэдынгөө түрүүлэгшээр коммунист М. Б. Цыдыповые һунгаа һэн.

Колхозой партийна организациие мүн лэ эрид бэхижүүлхэ хэрэгтэй болоһон байгаа. Партиин райком болбол хүтэлбэрилхы хүдэлмэриин нилээд дүршэлтэй, үнинэй коммунист Цыренжап Ширапович Ширабониие энэ колхоздо эльгээһэн юм. Нүхэр Ширабон партийна эхин организациин секретаряар һунгагдаа. Гадна, колхозой ажахын шиидхэхы һалбаринуудые даагшанар тушаа ехэ анхарал хандуулагдаһан, тэрэнэй харюусалгые дээшэлүүлхын тула эмхидхэлэй бага бэшэ хүдэлмэри хэгдэһэн байна.

ҮРЭЖЭЛТЭ ТАЛА

Нарһата Гоондо хоёрой хоорондо 20 үлүүтэй километр. Аймагай центрһээ удааншье ябангүйгөөр, колхозой центртэ дүтэлжэ ерэбэбди. Колхозой центртэ энээхэн хоёр жэлэй туршада болоһон хубилалтанууд: шэнэ гэрнүүд, шэнэ барилганууд үнинэй эндэ ерээгүй хүнэй нюдэндэ аржыса харагдана. Һүүлэй үедэ колхоз шэнэ конторо бариһан, клубайнгаа байшангые шэнэлһэн, колхознигуудтаа арбаад шэнэ гэр бариһан байна.

Контородо манай ороходо хүншье үсөөн байба. Бухгалтер лэ счетоо татана, жэлэйнгээ дүнгүүдые согсолно хэбэртэй.

Үнэхөөрөөшье энэ жэлэй дүнгүүд нилээд олон юумэ тайлбарилжа үгэнэ. Юуб гэхэдэ, жэл соо колхозой правлениин ямараар ажаллаһые, ниитынгээ ажахые дам саашадань хүгжөөн дэбжээхын түлөө тэдэнэй хэр зэргээр тэмсэһые эдэ дүнгүүд гэршэлэн харуулна.

Ниитынгээ ажахые улам хүгжөөхэ талаар һүүлэй хоёр жэлэй туршада энэ колхоз элитэ амжалта түйлаа. Ажахынь шиидхэхы һалбари малажал юм. Зүгөөр таряанажалые эрхим һайнаар эрхилжэ шадаагүй һаа, малажалые амжалтатайгаар хүгжөөхын аргагүй байһые колхозой правлени, партийна организаци хараадаа абаһан байна.

Теэд таряанажал гээшэ колхозой ажахын тон гээгдэнги һалбари байгаа. Тарилгын севооборот гээшэ огто сахигдадаггүй, колхозой колхоз болохоһоо хойшо нэгэл таридаг газартаа, үнөөхил культуранууд таригдадаг, агротехническэ заабаришье дүүргэгдэдэггүй байгаа. Энэ ушарһаа, жэшээнь, 1951 ондо ороoһото культурануудай гектар бүриһөө 0,3 центнер, 1952 ондо 1,07 центнер ургаса абтаа һэн. Мүн удаадахи хоёр жэлэйшье ургаса баһал бирагүй байгаа.

Нэн түрүүн таряанажалаа үндэһөөрнь һайжаруулха зорилго колхозой правлениин ба партийна организациин үмэнэ табигдаа һэн. Энэ асуудал правлениин заседани, партийна суглаан дээрэшье табигдажа, нилээд зүбшэн хэлсэгдэһэн байгаа. Партийна организаци элбэг баян ургасын түлөө колхознигуудай тэмсэл толгойлжо шадаһан байна. Гадна, райкомой инструкторска группа энэ колхоздо ажаллажа байһан МТС-эй тракторна бригадануудай хүдэлмэридэ онсо анхарал хандуулдаг байгаа. Тарилгын шанарай түлөө тэмсэл механизаторнуудай дунда дэлгэрүүлэгдээ һэн. Эдэ бүгэдын ашаар үнгэрэгшэ жэлдэ колхоз ороoһото культурануудай гектар бүһэнһөө дунда жэшээгээр 8,1 центнер ургаса абажа, гүрэндөө ороoһо таряа тушааха уялгаяа сүм дүүргээд, МТС-тээ натуро-түлбэреэ гүйсэд түлөөд, колхознигуудайнгаа ажалта үдэр бүхэндэ 2 килограмм ороoһо таряа хубааһан байгаа. Анха түрүүшынхеэ колхоз өөрынгөө урэһэтэй болоо.

Теэд таряанажалаа саашадань һайжаруулаагүй һаа, ороoһо таряанайнгаа ургасые жэл ерэхэ бүри улам ехэ болгоогүй һаа, колхозно экономикын саашадаа амжалтатайгаар хүгжэжэ шадахагүй байһаниинь ойлгосотой. «Энэ зорилго шиидхэхэ аргатайбди» гэжэ коммунистнууд партийна суглаан дээрэ мэдүүлээ һэн. «Үнэхөөрөөшье манда хэды ехэ газар дайда хэбтэнэ гээшэб. МТС-тэ техникэ бии ха юм. Шэнэ газар ехээр элдүүрилэн ашаглаха байна» гэжэ Марханай Бадмаевич шиидээ һэн. Тиин 1954 ондо колхоз 1130 гектар шэнэ газар хахалжа, энэ жэлдэ тэдээн дээрээ ороoһото культурануудые, тэрэ тоодо шэниисэ тариһан байгаа. Энэ жэлдэ колхоз урда жэлэйхиһээ бүри һайн ургаса ургуулһан байна. Жэшээнь, ячмениин эдеэшээд байһан түрүүшын үдэрнүүдтэ хуряахада гектарһаа дунда жэшээгээр 20-ёод центнер ороoһон абтадаг байгаа. Теэд эдеэшээд байһан ячмениие унжагайруулангүйгөөр 5—6 хоногой болзор соо хуряаха хэрэгтэй бшуу. Харин Сосновско МТС хуряалгаяа 50 гаран хоногто унжагайруулжа, ороoһо таряанай айхабтар ехэ гээлтэ хээ. Хухаржа унахадаа эгээл һайн, эгээл томо колос унана ха юм. Нэгэ квадратна метр талмайда зуугаад шахуу колос хэбтэдэг байгаа. Теэд энэ хэды ехэ ороoһо таряан гээгдээ гээшэб! Энээнэй түлөө хэн зэмэтэйб?

—МТС зэмэтэй—гээд колхозойхид харюусаха байна. Колхозой партийна организациин эндэ һаяхан үнгэргэгдэһэн суглаан дээрэшье коммунистнууд «МТС лэ ороoһо таряа ехээр гээгээ» гэжэ тэмдэглэһэн байна. Энэншье арсалтагүй зүб. «Харин МТС-тэ сүм найдагдаад гараа һугсараад һуунгүйгөөр, колхознигуудшье гарта һабартаараа ороо һаа, иимэ ехэ таряагаа гээхэ байгаагүйбди» гэжэ партийна организациин секретарь нүхэр Ширабон ехэ зүб тэмдэглэнэ.

«Улхасаада шэниисэ ургахагүй гэжэ үнинһөө хойшо хэлсэдэг һэн. Энэншье буруу байгаа» гэжэ райкомой инструктор Цыден Дондокович хөөрэнэ. Энэ жэлдэ оройдоо 50 гектар газарта шэниисэ таригдаһан байгаа. Теэд улхасаагайхид анха түрүүшынхеэ һайхан гэгшын шэниисэ ургуулаа. Шэниисын тарилгын гектар бүриһөө дунда жэшээгээр 15 центнер ургаса абтаа. Республикынгээ ямаршье аймагһаа дутуугүйгөөр шэниисэ ургуулжа шадаха байһандаа эндэхи колхознигууд мүнөө этигэдэг болобо.

Тиин ерэхэ жэлэй ургаса тухайда мүнөөнһөө эхилээд тэмсэхэ хэрэгтэй болоно. 1955 ондо энэ колхоздо Сосновско МТС 900 гектар шэнэ газар хахалжа элдүүрилээ. Колхоз үрһэ хүрэнгээ хүсэд хаажа, мүнөө сэбэрлэжэ байна.

Тиин ерэхэ жэлэй үндэр баян ургасын үндэһэ һуури хүсэд табихын тула үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулга үргэнөөр бэелүүлхэ, саһа тогтоохо хүдэлмэри һайса эрхилхэ хэрэгтэй болоно.

Ц. МИТЫПОВ.

(Үргэлжэлэлынь хожом гараха).

Кяхтада культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри һайнаар табиха арга дүүрэн бии

Һүүлэй үедэ Кяхтын аймагта культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри зарим тэды һайжараа. Олонхи хүдөөгэй библиотекэнүүд, клубууд хүдэлмэреэ шэнэдхэн табижа, колхознигуудай, малашадай культурна эрилтые хангахын түлөө оролдоно.

Жэшээнь, Кяхтын аймагай Усть-Киранай хүдөөгэй клуб урдань имагтал һайндэрэй болоходо нээгдэдэг һэн.

Мүнөө тус клубай ажалынь үндэһөөрөө һайжараа. Клуб үбэлые гүтэс бэлэдхэлтэйгээр угтаа. Колхознигуудай дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие һайнаар ябуулна. Клубай хүдэлмэрилэгшэд колхозой центрһээ холо байдаг малшад, хонишодой культурна эрилтые хангаха гэжэ ехэ хүдэлмэри хэбэ. Малшадай олоороо ажаһуудаг Киран, Мурочи нютагуудта шэнэ улаан булангууд нээгдээ. Эдэ улаан булангуудта малшад үдэшэ бүри сугларжа, элидхэл, лекци шагнадаг, газетэ, журнал уншадаг юм. Мүн улаан булангуудтань һонирхолтой вечер болон уншалганууд болодог. Киранда библиотекэ эмхидхэхэ хэрэгтэ 1000 түхэриг гаргашалагдаа.

«Бурят-Монголой үнэн» газетэдэ толилогдоһон «Хэр ажаллажа байнат, мандаа мэдээсыт» гэһэн Зэдын аймагай хонишон Чойбсоновой нээмэл бэшэгые хонишодтоо уншажа, ехэ һонирхуулаа.

Хүдөөгэй клубай хүдэлмэриие һайжаруулха гэжэ нүхэр Ю. С. Смольников ехэхэн оролдоо. Нүхэр Ю. С. Смольников нютагайнгаа һургуулиин багшанарые, комсомолецуудые, медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдые клубайнгаа ба колхоз дотор ябуулагдадаг культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэридэ хабаадуулна. Клубые даагша нүхэр Ю. С. Смольников холын отара, гүүртэнүүдтэ ажаһуудаг малшадые хангаха хэрэгтэ ехэхэн анхаралаа табина.

Гэхэтэй хамта, аймагай культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэридэ ехэхэн дутагдалнууд бии. Ехэ-Нугын Сталинай нэрэмжэтэ колхозой клуб илангаяа муугаар хүдэлмэрилнэ. Клубынь үбэлдэ бэлэдхэгдээгүй, ажалшадай дунда ямаршье культурна хүдэлмэри ябуулаагүй. Клубые даагша Доржиева үүсхэл оролдолгогүйгөөр ажалдаа хандана. С. Доржиева клубайнгаа хүдэлмэридэ долоонжэлэй һургуулиин багшанарые, больница ба амбулаториин хүдэлмэрилэгшэдые хабаадуулнагүй, ехэнхидээ гансаараа гү, али нэгэ хэдэхэн залуушуултай ажаллажа һурашанхай. Мүн Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Иринчеев культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие огто тоодоггүй. Энэ колхозой клубайнь хүдэлмэриин дутагдалнууд тушаа Кяхтын аймагай «Знамя Ленина» газетэдэшье бэшэгдэһэн юм. Теэд мүртэй хубилалта болоогүй.

Аймагай гүйсэдкомой культурын таһагые даагша нүхэр Балихаев, Ехэ-Нугын сомоной Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Гармаев иимэ байдалтай эбсэнхэй.

Мүн Кяхтын аймагай Калининай, Ульяновай нэрэмжэтэ колхозуудай клубууд, улаан булангууд мүн лэ хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ.

Теэд Кяхтын аймагта культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие эрид һайжаруулха арга боломжонууд дүүрэн бии. Илангаяа Кяхта городой һургуулинууд, эмхи зургаанууд хүдөөгэй ажалшадай дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие һайжаруулха хэрэгтэ ехэхэн туһа хүргэхэ аргатай. Зүгөөр Кяхтын медучилище, индустриальна техникум, бурят дунда һургуули, гуталай фабрика ба бусад эмхи зургаанууд шефтээ абаһан колхозуудта ажалай талаар туһаламжа үзүүлдэгшье һаа, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие һайжаруултада өөдтэй туһаламжа үзүүлнэгүй. Аймаг дотор бурят-монгол хэлэн дээрэ репертуартай уранһайханай самодеятельностиин коллективүүд үсөөн.

Үнгэрэгшэ хабар, зундаа Кяхтын аймагта нүүдэл культбаза эмхидхэгдэжэ, хүдөөгэй ажалшадта ехэ халуунаар угтагдаһан юм. Харин мүнөө болоходо нүүдэл культбаза тухай мартагданхай. Мүнөө малай үбэлжэлгын харюусалгатай үеын ябажа байхада аймагай культурын эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие эрид һайжаруулхын түлөө бүхы анхарал оролдолгоёо гаргаха ёһотой.

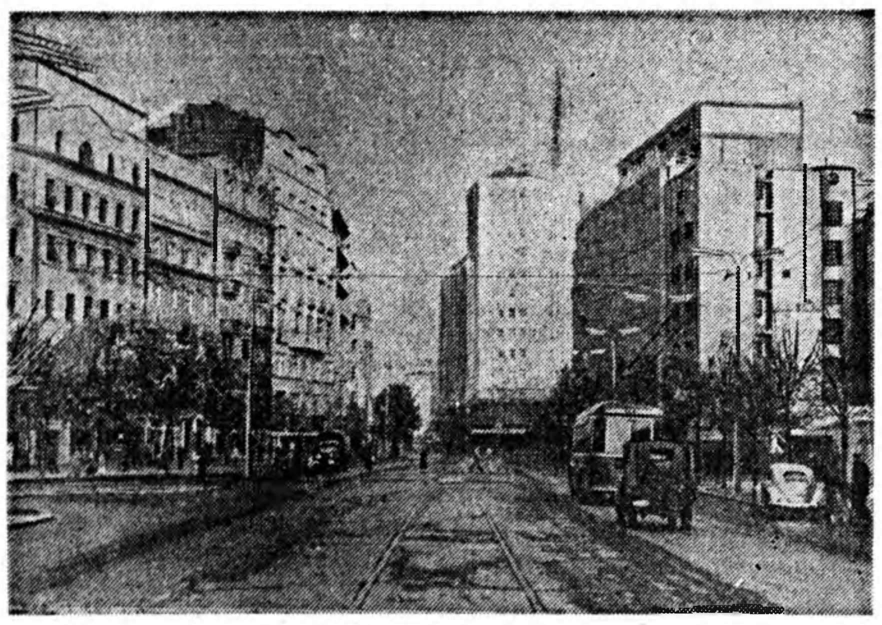
В. Баторов, республикын культурно-гэгээрэлэй һургуулиин һурагша.

Арбан хоёр худаг малтагдаа

Колхозуудай ниитын малые уһаар хангаха асуудал шиидхэхэ хэрэгтэ Зэдын аймагай Үшөөтэйн МТС-эй директор ехэ анхарал хандуулна.

Тус МТС-эй харьяата 6 колхозуудта механизаторнуудай хүсөөр арба гаран худаг малтагдажа, малые уһаар хангалга нилээд һайжаруулагдаба. Жэшээлхэдэ, Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо нүхэр Чойбсоновой отарын дэргэдэ худаг малтагдаад, уһа гаргаха насос, уһа хэхэ ехэ бак тодхогдожо, уһаар дутахаяа болибо. Мүн энэ колхозой Доодо-Үшөөтэй нютагта механизатор Будажаповай хүтэлбэреэр баһа тиимэ худаг малтагдажа байна.

Тэрэшэлэн Доржи Банзаровай, Кировэй, Чапаевай, Сталинай, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудай малажалай фермэнүүдтэ хамта 12 худаг малтагдаа.

Югославиин Федеративна Арадай Республикада.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Белградтахи маршал Титын нэрэмжэтэ үйлсэ.
ТАСС-эй фотохронико.

Берлиндэ советскэ сэрэгшэдэй памятнигта Советскэ делегаци венок табиба

БЕРЛИН, январиин 3. (ТАСС). Германска Демократическа Республикын Президент Вильгельм Пигэй 80 наһанай ойн баярта хабаадалсахаяа Берлин ерэһэн Советскэ делегаци, делегациие толгойлогшо, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошилов, делегациин гэшүүд П. Н. Поспелов, О. В. Куусинен, Е. Д. Стасова, Г. М. Пушкин гэгшэд мүнөөдэр Трептов-Парк ерэжэ, Берлиниие сүлөөлхын түлөө байлдаанда наһа бараһан советскэ сэрэгшэдэй памятнигта венок табиба. «Хүн түрэлтэниие фашизмһаа сүлөөлхын түлөө байлдаануудта наһа бараһан советскэ сэрэгшэд-геройнуудта, Советскэ Союзай правительственна делегациһаа» гэжэ венок дээрэ бэшэгдэнхэй.

Германида байгаа советскэ сэрэгүүдэй главнокомандалагша, Советскэ Союзай маршал А. А. Гречко, ГДР-тэхи СССР-эй посольствын харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд венок табилгын үедэ байлсаба.

Бирмын хүдэлмэришэн-таряашанай партиин мэдүүлгэ

РАНГУН, январиин 3. (ТАСС). Н. А. Булганинай, Н. С. Хрущевой Бирма ошолго тушаа Бирмын хүдэлмэришэн-таряашанай партиин мэдүүлгые мүнөөдэр «Хтун дейли» газетэ толилобо.

Энэ айлшалалга хадаа «советскэ арадай ба Советскэ правительствын хүтэлбэрилэгшэдэй арюун хүсэлөөр айлшалалга, Советскэ Союзай ба Бирмын арадуудай хоорондохи хани ёһоной барисаае бэхижүүлһэн айлшалалга мүн. Энэ айлшалалгые түүхэтэ событи мүн гэжэ хүдэлмэришэн-таряашанай парти сэгнэнэ» гэжэ мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ.

Франциин национальна суглаанда һунгалта

ПАРИЖ, январиин 3. (ТАСС). Метрополиһоо национальна суглаанай 542 депутадуудые һунгалга тухай уридшалан абтаһан мэдээнэй ёһоор, 544 мандадууд (Мозель гэжэ департаментһаа хоёр мандат мүнөө дээрээ арсалдаатай) политическэ партинуудай хоорондо иимээр хубаарилагдаба: коммунистнууд—145, социалистнууд — 88, зүүнэй элдэб бүлэглэлнүүд — 4, радикал-социалистнууд—52, ЮДСР («Эсэргүү-сэлгын демократическа ба социалистическэ союз»),—4, «Зүүнэй республиканецуудай нэгэдэл» — 15, МРП («Арадай республиканска хүдэлөөн») — 70, «Дулдыданги бэшэ республиканецууд» болон бусад «умереннэ» бүлэглэлнүүд—94, «Социальна республиканецууд» — 16, «Наймаашад болон ремесленнигүүдые хамгаалха союз» («Пужада гэжэ хүдэлөөн») ба баруунай жэжэ бүлэглэлнүүд—54.

Ланьцунь-Чифу гэжэ түмэр зам

ПЕКИН, январиин 3. (ТАСС). Синьхуа агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Циндао-Цзинань гэжэ түмэр зам дээрэ байһан Ланьцуниие Шаньдунска хахад арал дээрэ байһан Чифутай холбоһон шэнэ түмэр замаар ябалга эхилбэ.

Түрэһэн үдэрһөөнь хойшо 80 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, ГДР-эй Президент Вильгельм Пигые ГДР-эй олониитэ ба гадаадын делегацинууд амаршалба

БЕРЛИН, январиин 3 (ТАСС). Германска Демакратическа Республикын Президент Вильгельм Пигэй түрэһэн үдэрһөө хойшо мүнөөдэр 80 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, ГДР-эй гүрэнэй органуудай, партийна болон ниитын организацинуудай хүтэлбэрилхы түлөөлэгшэд, гадаадын гүрэнүүдэй делегацинууд, ажалшадай, научна ба культурна эмхи зургаануудай, һуралсалай газарнуудай түлөөлэгшэд юбилярай резиденци Нидершенхаузенда ошожо, тэрээнтэй золгобо.

СЕПГ-ын ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь Вальтер Ульбрихт түрүүтэй СЕПГ-ын ЦК-гэй политбюрогой гэшүүд ба гэшүүндэ кандидадууд ГДР-эй Президент Вильгельм Пигые халуунаар амаршалаа. СЕПГ-ын Центральна Комитедэй амаршалгын бэшэгые В. Ульбрихт юбилярта уншажа үгэбэ. Немецкэ хүдэлмэришэн ангиин хэрэгэй түлөө, милитаризмда ба дайнда эсэргүү, эб найрамдалай, арадай ажана һайн байдалай түлөө тэмсэлдэ Вильгельм Пигэй хэһэн элитэ ехэ габьяанууд тэрэ бэшэг соо тэмдэглэгдэнэ.

Үнэн сэдьхэлэй амаршалгынь түлөө Президент Вильгельм Пик СЕПГ-ын ЦК-гэй гэшүүд болон гэшүүндэ кандидадуудта халуун баясхалан хүргэбэ.

КПГ-эй правлениин делегациие толгойлжо, Вильгельм Пигэй 80 наһанай ойн баярта ерэһэн Германиин коммунистическэ партиин правлениин нэгэдэхи секретарь Макс Рейман ГДР-эй Президентдэ халуун амаршалгатайгаар хандаба.

Советскэ делегациие толгойлогшо, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошилов, ГДР-эй Президент Вильгельм Пигые бусадһаа түрүүлэн халуунаар амаршалба. К. Е. Ворошиловтай хамта Нидершенхаузен гэжэ ордондо делегациин гэшүүд П. Н. Поспелов, О В. Куусинен, Е. Д. Стасова, Г. М. Пушкин ерэлсэһэн байна.

К. Е. Ворошилов СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, Советскэ правительствын ба Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй нэрэһээ Президент Вильгельм Пиктэ 80 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан ахадүүгэй халуун амаршалга хүргөөд, элүүр энхэ һуухыень, хүдэлмэридөө саашанхи амжалта туйлахыень хүсэбэ. Советскэ делегаци юбилярта бэлэг үгөө.

Тэрэнэй һүүлээр Хитадай делегациие толгойлогшо, Хитадай Арадай Республикын Түрүүлэгшын орлогшо Чжу Дэ, Польско делегациие толгойлогшо, Польско нэгэдэмэл хүдэлмэришэдэй партиин ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүн, Гүрэнэй соведэй түрүүлэгшэ А. Завадский, Чехословацка делегациие толгойлогшо, Чехословакиин Коммунистическэ партиин ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүн, Словакиин КП-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь К. Бацилек, Венгерскэ делегациие толгойлогшо, Венгерскэ ажалшадай партиин Секретариадай ба Политбюрогой гэшүүн И. Ковач, Румынска делегациие толгойлогшо, Румынска хүдэлмэришэдэй партиин ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүн, Агуухэ Национальна суглаанай түрүүлэгшэ К. Пырвулеску, Болгарска делегациие толгойлогшо, Болгарска Коммунистическэ партиин ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүн, Арадай суглаанай Президиумэй түрүүлэгшэ Г. Дамянов, КНДР-эй делегациие толгойлогшо, КНДР-эй Арадай Верховно суглаанай Президиумэй түрүүлэгшэ, ажалай партиин ЦК-гэй Политическэ соведэй гэшүүн Ким Ду Бон, ДРВ-гэй делегациие толгойлогшо, ДРВ-гэй Национальна суглаанай Президиумэй түрүүлэгшэ Тон Дык Тханг, МНР-эй делегациие толгойлогшо, Арадай Агуухэ хуралай Президиумэй түрүүлэгшэ Самбу, Албанска делегациие толгойлогшо, Арадай суглаанай Президиумэй түүрүлэгшэ Х. Леши гэгшэд ГДР-эй Президентые халуунаар амаршалһан ба бэлэгүүдые үгэһэн байна.

Үнэн зүрхэнэй амаршалгынь түлөө Президент Вильгельм Пик гадаадын гүрэнүүдэй делегацинуудта халуун баясхалан хүргэбэ.

Тиигээд ГДР-эй Президент Вильгельм Пигые гадаадын ахадүү коммунистическэ партинуудай түлөөлэгшэд: Испаниин коммунистическэ партиин генеральна секретарь Долорес Ибаррури, Великобританиин компартиин генеральна секретарь Гарри Поллит, Австриин коммунистическэ партиин түрүүлэгшэ И. Коплениг, Швециин коммунистическэ партиин түрүүлэгшэ Х. Хагберг, Даниин коммунистическэ партиин түрүүлэгшэ А. Ларсен, мүн тэрэшэлэн Италиин, Бельгиин, Голландиин, Швейцариин, Исландиин, Люксембургын коммунистическэ партинуудай түлөөлэгшэд амаршалаа.

ГДР-эй Арадай палатын ба газарнютагуудай палатын нэрэһээ Арадай палатын президиумэй гэшүүд Президент Вильгельм Пигые амаршалба. Арадай палатын президиумэй түрүүлэгшэ И. Дикман Вильгельм Пиктэ амаршалгын бэшэг уншаба. Удаань ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй президиумэй гэшүүд премьер-министр Отто Гротеволь түрүүтэйгээр Президент Вильгельм Пигые халуунаар амаршалаа.

О. Гротеволь ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй президиумэй нэрэһээ юбилярта амаршалга уншаба. Ажалшадай ба бүхы немецкэ арадай интересүүдэй түлөө эсэшэгүйгөөр тэмсэгшэ, ГДР-эй хүтэлбэрилэгшэ Вильгельм Пигэй элитэ ехэ габьяануудые тэрээн соогоо тэмдэглэбэ.

Үнэн зүрхэнэй амаршалгынь түлөө ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй президиумэй гэшүүдтэ Вильгельм Пик баясхалан хүргэбэ.

ГДР-эй Президентые тэрэшэлэн Ехэ Берлинэй магистрадай нэрэһээ Ехэ Берлинэй обер-бургомистр Ф. Эберт, Демократическа Германиин национальна фронтын национальна соведэй түрүүлэгшэ Э. Корренс, дипломатическа корпусой гэшүүд ба бусад амаршалба.

„ИОЛАНТА“

Ленинэй орденто Гүрэнэй Бурят-Монголой оперо ба баледэй театрын коллектив шэнэ жэлдэ зорюулан, П. И. Чайковскиин «Иоланта» гэжэ хоёр үйлэтэй оперо табиба.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Иоланта» оперын хоёрдохи үйлын картина.
В. Бадеевэй фото.

Яруунын мяха-һүнэй совхоздо

Яруунын аймагай мяха-һүнэй совхозой хүдэлмэришэд КПСС-эй XX съездын хүндэлэлэй мүрысөөндэ оролсоод, үнеэдһээ һү һаалтые дээшэлүүлхэ талаар нилээд амжалта туйлажа байна. Хэрбээ 1954 оной октябрь, ноябрь һарануудта хамта 1373 центнер һүн һаагдаһан байгаа һаа, 1955 оной энэ хугасаада 1857 центнер һаагдаа.

Коммунист Максим Багадаевай даадаг гурбадахи фермын һаалишад бараһаа һайн дүнгүүдые туйлаба. Тэдэнэр 1955 оной октябрь, ноябрь һарануудта үнеэн бүриһөө 127,5 килограмм һү һаагаа. Тус фермын гүүртэнүүд хоорондын мүрысөөндэ нүхэр Бабин гэгшын гүүртэ түрүүлжэ ябана. Энэ гүүртын һаалишад үнеэн бүриһөө 205,8 килограмм һү һаагаа.

Тус совхоз малай үбэлжэлгые һайн бэлэдхэлтэй угтаа. Совхоздо 44 мянган центнер бүдүүн тэжээл, 20710 центнер силос, 1800 центнер корнеплодууд ба 12.530 центнер концентрированнэ тэжээл бэлэдхэгдэнхэй. Худагууд малтагдажа, малынь байра дээрээ уһалагдадаг болоо. Мүнөө гансахан нэгэдэхи фермэ дээрэ 800 гаран толгой мал байра дээрээ уһалагдана.

М. Башаров.

Нютаг бүриин һонин

☆ Кяхтын педучилищиин дүрбэдэхи курсын 21 студентнэр практикада Субагтын эхин һургуули ошожо ерэбэ. Тэдэнэр өөһэдөө урок үнгэргэхэһөө гадна, багшанартай хөөрэлдэһэн, шэнэ жэлэй ёлкодо бэлдэлсэһэн байха юм. Мүн студентнэр Субагтын хүдөөгэй клубта концерт харуулаа.

☆ Бурят-Монголой гүрэнэй ород драмын театрын артистнар Улан-Удын бурят дунда һургуулиин һурагшадта «Хүхюу айлшан» гэжэ зүжэг харуулба. Һурагшад зүжэгые ехэ һонирхолтойгоор хараад, артистнарта баясхалан хүргөө.

☆ Хариин интервентнүүдтэй тэмсэлдэ баатарлигаар наһа бараһан 11 партизануудай дурасхаалда зорюулагдан Кяхтын аймагай Усть-Кяхта тосхондо памятник бодхоогдобо.

☆ Гүрэнэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обком эхин организацинуудай шэнээр һунгагдаһан түрүүлэгшэнэрэй семинар үнгэргөө. Эндэ хабаадагшад эмхидхэлэй, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин ба бусад темээр лекци шагнаа.

☆ Бурят-Монголой уранзохёолшод Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ пединститудай студентнэртэй уулзаба. Уранзохёолшод Л. Жалсараев, Ш. Нимбуев, Ц. Жимбиев, А. Бадаев болон бусад энэ уулзалга дээрэ өөһэдынгөө зохёолнуудые уншажа үгэһэн байна. Студентнэрэй зүгһөө Цыван Жамцарано үгэ хэлэжэ, уран зохёолшодто баясхалан хүргөө.

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ.

СССР-эй АРАДАЙ АЖАХЫЕ ХҮГЖӨӨХЭ ГҮРЭНЭЙ УРЬҺАЛАМЖА

(1952 ондо гаргагдаһан)

1955 оной декабриин 25-да Чимкент городто болоһон шүүбэринүүдэй 6-дахи тиражай

ШАЛГАЛТЫН ТАБЛИЦА

Урьһаламжын бүхы разрядай серинүүд болон облигацинуудай удаадахи номернуудта шүүбэринүүд тудаа:

Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)
120134	29*)	1 000	124608	20*)	1 000	129600	13*)	1 000	134063	15*)	1 00
120147	17*)	1 000	124759	19*)	1 000	129820	34*)	1 000	134279	38*)	1 00
120154	42*)	1 000	124761	1—50	500	129879	40*)	1 000	134523	1—50	20
120216	1—50	200	124775	1—50	200	129964	01*)	1 000	134553	05*)	1 00
120385	07*)	1 000	124959	1—50	500	130076	41*)	1 000	135043	1—50	20
120489	39*)	1 000	125023	42*)	1 000	130188	31*)	1 000	135159	14*)	1 00
120537	1—50	500	125097	1—50	500	130315	1—50	500	135267	1—50	20
120766	22*)	1 000	125152	03*)	1 000	130435	1—50	200	135399	1—50	50
120806	31*)	1 000	125367	15*)	1 000	130472	32*)	1 000	135790	41*)	1 00
120849	32*)	1 000	125499	1—50	200	130512	1—50	500	135973	1—50	20
120916	37*)	1 000	125514	33*)	1 000	130577	33*)	1 000	136139	45*)	1 00
121138	1—50	200	125588	1—50	200	130642	09*)	1 000	136395	1—50	20
121146	1—50	500	125834	01*)	10 000	130782	1—50	500	136459	1—50	50
121159	35*)	1 000	126004	28*)	1 000	130991	46*)	5 000	136539	28*)	1 00
121321	1—50	500	126097	1—50	200	131025	02*)	1 000	136597	04*)	1 00
121626	25*)	1 000	126110	1—50	200	131135	17*)	1 000	136646	1—50	20
121833	1—50	200	126179	31*)	1 000	131216	21*)	1 000	136869	1—50	20
121846	11*)	1 000	126325	1—50	500	131393	14*)	1 000	137418	1—50	20
121990	1—50	200	126336	42*)	1 000	131407	1—50	200	137547	05*)	1 00
122167	06*)	1 000	126585	26*)	1 000	131434	1—50	200	137618	1—50	50
122629	1—50	200	127111	22*)	1 000	131492	1—50	200	137636	13*)	1 00
122636	1—50	500	127158	48*)	1 000	131525	01*)	10 000	137643	25*)	1 00
122637	1—50	200	127330	27*)	1 000	131603	23*)	1 000	137803	43*)	5 00
122715	35*)	1 000	127483	30*)	25 000	131658	1—50	200	137818	25*)	1 00
122862	33*)	5 000	127655	03*)	1 000	131720	1—50	200	137924	19*)	1 00
122866	1—50	500	127712	37*)	5 000	131911	1—50	200	138030	43*)	1 00
122989	1—50	200	127955	17*)	1 000	131971	38*)	1 000	138174	49*)	1 00
123226	35*)	1 000	127968	48*)	1 000	132080	16*)	5 000	138183	1—50	20
123327	1—50	200	127994	1—50	500	132151	27*)	1 000	138373	1—50	20
123331	20*)	1 000	128056	1—50	200	132380	1—50	200	138462	03*)	5 00
123439	01*)	1 000	128097	45*)	1 000	132449	33*)	1 000	138513	44*)	1 00
123553	31*)	1 000	128186	28*)	5 000	132760	1—50	500	138584	1—50	20
123743	30*)	1 000	128406	35*)	1 000	132892	37*)	1 000	138828	08*)	1 00
123824	10*)	5 000	128487	26*)	1 000	132938	47*)	1 000	138831	1—50	50
123882	45*)	1 000	128654	05*)	1 000	132944	15*)	1 000	139021	1—50	20
123988	30*)	1 000	128881	1—50	500	133043	37*)	1 000	139033	1—50	20
124121	1—50	200	128902	24*)	1 000	133141	35*)	1 000	139251	07*)	1 00
124143	1—50	200	128909	1—50	200	133171	1—50	500	139348	43*)	5 00
124194	1—50	200	129083	39*)	1 000	133258	42*)	1 000	139508	19*)	10 00
124218	1—50	200	129144	11*)	1 000	133286	49*)	1 000	139657	22*)	1 00
124424	32*)	1 000	129194	1—50	200	133540	16*)	1 000	139727	19*)	1 00
124453	29*)	1 000	129274	19*)	10 000	133611	31*)	1 000	139757	1—50	20
124468	07*)	5 000	129354	1—50	200	133649	20*)	1 000	139778	11*)	1 00
124525	32*)	1 000	129368	1—50	200	133904	33*)	10 000	139871	07*)	1 00
124584	22*)	1 000	129583	02*)	1 000	133930	16*)	1 000			
124597	1—50	200	129590	50*)	1 000	134059	1—50	200			

*) Энэ сериин облигацинуудай нүгөөдэ 49 номернуудта тус бүриин 200 түхэригэй шүүбэри тудаа.

Шүүбэринүүдэй тираж үнгэргэхэ комиссиин Түрүүлэгшэ — ажалшадай депутадуудай Южно-казахстанска областной Соведэй гүйсэдхэхэ Комитедэй түрүүлэгшын орлогшо В. И. БОНДАРЕНКО
Комиссиин харюусалгата секретарь Л. А. ВАСИЛЬЕВА.

Ажалшадые эд бараагаар саг соонь хангаха хэрэгтэй

(Бэшэгүүдэй шэнжэлэл)

Хүдөө ажахын бүхы һалбаринуудые эрид хүгжөөхэ, малажалһаа ашаг шэмэ ехээр абаха тушаа партиин ЦК-гэй Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, КПСС-эй XX съездые шэнэ амжалтаар угтахын түлөө манай республикын бүхы механизаторнууд болон колхознигууд мүнөө үедэ шангаар тэмсэжэ байна.

Үбэлэй шэмэрүүн хүйтэн саг ерэжэ, адуу малаа бүрин бүтэнөөр ондо оруулха, хабарай тарилгада бэлэдхэхэ харюусалгатай үе эхилэнхэй. Эгээл энэ үедэ малшадай болон механизаторнуудай культурна болон ажаһуудалай бүхы эрилтые хангаха гээшэ зайлашагүй шухала байна.

Гэхэ зуура, хүдөөгэй ажалшадые эд бараагаар элбэгээр хангаха асуудалда хайша хэрэгээр хандадаг худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэд республикымнай аймагуудта үшөөл бии байһаар.

Сельпонууд болон аймпотребсоюзуудта болоһон тоосоото-һунгуулиин суглаанууд дээрэ элирүүлэгдэһэн дутатдалнууд энэ таарахагүй ябадалые гэршэлэн харуулна. Тоосоото-һунгуулиин суглаануудай ямараар үнгэрһэн, тэдэ суглаануудта шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгын хэр зэргээр дэлгэрһэн тухай хүдөө бэшэгшэд манай редакцида олоороо мэдээсэнэ.

Жэшээнь, Закаменай аймагтахи худалдаа наймаанай хүдэлмэриие хаража үзэе. Пайщигууд сельпонуудай правлениин хүдэлмэриие шангаар шүүмжэлжэ, худалдаа наймаанай журамые эбдэдэг олон ушар элирүүлһэн байна.

Санагын сельпогой хүдэлмэрилэгшэд ажалшадта хэрэгтэй эд бараае аймпотребсоюзай базаһаа саг соонь асаржа наймаалнагүй. Хүдөө ажахын продуктнуудые тушаахада үгтэхэ бараа, мүн юрэшье наймаалха бараа илгангүйгөөр худалдаха ябадал үзэгдэнэ. Мүнөө малай холын фермэ, гүүртэнүүдтэ ажаһуудаг малшад пеэшэнэй шэрэм хаалта, сонхын шэл, утюг гэхэ мэтые хэдышье хэрэглэжэ байгаа һаа, худалдажа абаха аргагүйдэнэ. Малшадай энэ эрилтыень магазинуудай наймаалагшад анхаралдаа абанагүй гэжэ тус аймагһаа нүхэр С. Цыренов манда мэдээсэнэ.

Сельпогой магазинуудай хүдэлмэрилэгшэд холын гүүртэнүүдтэхи малшадта эд бараа абаашажа наймаалдаггүй байна. Хүдөөгэй ажалшадай ехээр хэрэглэдэг эд бараан: даалимба, хилэн, трико болон бусад шанартай һайн бүд, оёдолой машина гэхэ мэтэ Закаменай аймпотребсоюзай сельпонуудай магазинуудта асарагданагүй. Спортивна хубсаһан, сана, радиоприемник, тармошко гэхэ мэтэ культурна хэрэгсэлэй эд бараае магазинуудта олохонь бэрхэтэй байдаг гэжэ санагын дунда һургуулиин партийна организациин секретарь М. Дымпилов, һургуулиин директор С. Дугаров, «Коммунизм» колхозой партийна организациин секретарь Ч. Балуев болон бусад суглаан дээрэ үгэ хэлэхэ зуураа тэмдэглэһэн байгаа.

Сэлэнгын аймпотребсоюз, мүн тэрээнэй сельпонууд тоосоото үе соогоо хүдэлмэреэ зарим тэды һайжаруулаа гэжэ нүхэр Бадашкеев Сэлэнгэһээ бэшэнэ. Аймпотребсоюз эд бараанайнгаа эрьесын түсэбые тоосоото үе соогоо 110 процент дүүргээ. Гэхэтэй хамта, аймпотребсоюзай, мүн сельпонуудай хүдэлмэридэ ехэхэн дутагдалнууд бии байһаар. Аймпотребсоюз болон сельпонуудай олохон хүдэлмэрилэгшэд ажалшадай ямар эд бараа хэрэглэжэ байһанаар һонирхонтүй, нүүдэл худалдаа наймаа муугаар эмхидхэнэ. Олохон магазинуудай наймаалагшад, столовын, пекарниин хүдэлмэрилэгшэд культурна худалдаа наймаанай түлөө һулаар тэмсэнэ, илангаяа пекарнидань ариг сэбэр сахигданагүй. Аймпотребсоюзай хүтэлбэрилэгшэд энээндэ сэхэ зэмэтэй байна. Юуб гэхэдэ, эдэнэр хүдөө нютагуудаар ябадаггүй дээрэһээ арад зоной эрилтые, худалдаа наймаанайнгаа ямараар эрхилэгдэжэ байһаниие хүсэд мэдэнэгүй.

Холын фермэ болон гүүртэнүүдтэ ажаһуудаг малшадые үргэн хэрэглэлэй эд бараагаар саг соонь хангаха хүдэлмэри аймаг дотор хангалтагүйгөөр табигданхай. Ново-Селенгинскэ Юрөөгэй, Үбэр-Зөөхэйн сельпонуудай правленинүүд тоосоото үе соогоо нүүдэл худалдаа наймаае нэгэшье эмхидхээгүй байба.

Суулгын сельпогой хүдэлмэрилэгшэдэй хангалтагүй хүдэлмэри пайщигуудай тоосоото суглаанда мүн лэ шангаар шүүмжэлэгдээ гэжэ нүхэр Цыренов Мухаршэбэрһээ мэдээсэнэ. Мухаршэбэрэй аймпотребсоюзда советскэ худалдаа наймаанай журамые эбдэхэ ябадал олон үзэгдэдэг тухай үгэ хэлэгшэд шүүмжэлһэн байгаа. Жэшээнь, Суулгын сельпогой хүдэлмэрилэгшэд пекарнидаа ороһон сагаан гурилые өөһэдтөө абаад, магазинуудта хара гурил эльгээдэгшье байгаа.

Аймпотребсоюзай складууд болон базануудһаа эд бараае хүдөөгэй магазинуудта сэхэ абаашадаг энэ шэнэ арга республикын аймагуудта хэрэглэгдэнэгүй шахуу. Сэлэнгын аймагай сельпонууд энэ аргые хэрэглэжэ байтараа болишоо. Тэрээнһээнь болоожо магазинуудай хүдэлмэрилэгшэд эд бараагаар дуталдахадаа магазинаа хаажа, сельпогой складта ошохо баатай болоно.

Худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдые шэлэн абаха, һурган хүмүүжүүлхэ асуудалда сельпонууд болон аймпотребсоюзай хүтэлбэрилэгшэд һаналаа үшөөл багаар табина. Сэлэнгын, Кяхтын, Заиграйн, Закаменай, Кабанскын, мүн бусад аймагуудай худалдаа наймаанай организацинуудта тоосоото үе соо ехэ мүнгэнэй эд бараан үригдөө.

Хүдөөгэй ажалшадые үргэн хэрэглэлэй эд бараагаар таһалдалгүйтөөр хангахын тулада шэнэ аргаар эд бараа зөөдэг болохо, холын фермэ болон гүүртэнүүдтэ нүүдэл худалдаа наймаа эмхидхэхэ шухала байна. Шэнэ номуудые олоор наймаалха, хүдөө ажахын продуктнуудые комиссионно аргаар наймаалга эмхидхэхэ асуудалда зохихо анхарал табигдаха ёһотой.

Мүнөө үбэлэй сагта колхознигууд, механизаторнууд болон хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые шухала хэрэгтэй эд бараагаарнь саг соонь хангажа байха гээшэ, республикын худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй нэрэ хүндын хэрэг мүн.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора 32-74, отв. секретаря—27-37, партийной жизни, сельского хозяйства—47-59, пропаганды и переводов—35-14, культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем—24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н—00653. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР Зак. № 31.